

DOĞAL DENGİ

KEŞFEDİLEN YENİ TÜRLER VE NESLİ TÜKENEN HAYVANLAR

Doğanın döngü hâlinde olması gerekiyor ve keşfedilen hayvanlar olduğu kadar nesli tükenen hayvanlar da oluyor. **SAYFA 10**

ELEKTRİĞE YÖN VERENLER

Yaşamımızın ayrılmaz bir parçası hâline gelen neredeyse her alanda ihtiyaç duyduğumuz elektrığe yön veren mucitler kimlerdi? **SAYFA 11**

18 MART ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

SAYFA 2

ÜNİVERSİTE

SAYFA 3

“51. Kütüphane Haftası” Anadolu Üniversitesinde kutlandı

27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü kutlandı Shining Stars Europe birincisi Anadolu Üniversitesinden

“Beş Para Etmeyen Varyete” oyunu “En İyi Müzik” ödülüne layık görüldü Ödül alan öğrencilere teşekkür belgeleri verildi

Büyükelçiliklerden Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne ziyaret

SAYFA 5

KÜLTÜR & SANAT

SAYFA 8-9

MÜZİĞİN AYKIRI ÇOCUĞU METAL

“En Kahraman Rıdvan” Anadolu Üniversitesi’nde

EKONOMİ

SAYFA 13

Anadolu Üniversitesi sektör liderlerini ağırladı

SPOR

SAYFA 14-15

TÜM ZAMANLARIN EN İYİ ERKEK TENİSÇİLERİ

Anadolu Üniversitesi futbol ligleri tüm hızıyla devam ediyor

Açıköğretim Fakültesi Büro Personeli Hizmet İçi Eğitim Programları devam ediyor

Açıköğretim Fakültesi (AÖF) Büro Personeli Hizmet İçi Eğitim Programı 4 Nisan Cumartesi günü Anadolu Üniversitesi Öğrenci Merkezi Salon

2009’da başladı. Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ile Rektör Yardımcısı ve Açıköğretim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yücel Güney’in de katıl

dığı toplantılar, Açıköğretim Fakültesi büro personelinin tanışıp kaynaşması için bir sosyal ortam oluşturarak personelin sorunlarını yetkililere aktarmasına olanak sağlıyor.

Programlar kapsamında personele iş güvenliği ve sağlığı eğitimi de veriliyor. Açıköğretim Fakültesi büro personeli için verilen hizmet içi eğitimler devam edecek.

MEVLANA DEĞİŞİM PROGRAMI

SAYFA 6

DEPREMDEN KORKMAYI DEĞİL DEPREMLE YAŞAMAYI ÖĞRENMELİYİZ

SAYFA 5

MURAT DÜZGÜNOĞLU

FESTİVAL FİMLERİNİN ÖDÜLLÜ YÖNETMENİ

SAYFA 12-13

BORSADA BEKLENTİLER ALINIR GERÇEKLER SATILIR

SAYFA 8-9

18 Mart Şehitleri Anma Günü

Anadolu Üniversitesinde bir gün önceden başlayan "Çanakkale Zaferi Şehitleri Anma Günü Töreni" Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi ile Müzik ve Bale Ortaokulu iş birliğiyle Anadolu Üniversitesi Salon 2003'te gerçekleştirildi. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk ve ebediyete intikal eden aziz şehitlerimiz için saygı duruşunun ardından İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan törende, düzenlemesi ve yorumu Berkant Gençkal'a ait olan Yemen Türküsü, Ah Bir Ataş Ver ve Çanakkale Türküsü, Şef Gökalp Mayakan'ın önderliğinde ve bağlamada Erdal Uludağ eşliğinde 7. ve 8.sınıf öğrencileri tarafından yorumlandı.

18 Mart Çarşamba günü ise Çanakkale Deniz Zaferi 100. Yıldönümü etkinlikleri kapsamında, Eskişehir Vişnelik Hava Şehitliği'nde "18 Mart Şehitleri Anma Günü Çelenk Sunma Töreni" gerçekleştirildi. Törene, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan da katıldı.

Tören; Valilik Garnizon Komutanlığı, Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri Derneği Eskişehir Şubesi çelenkleri-

nin anıtı konulması, saygı duruşu, Garnizon Komutanlığınca tertip edilen kıta tarafından saygı atışı, bando eşliğinde İstiklal Marşı'nın okunması ve Türk bayrağının göndere çekilmesi ile devam etti.

Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri Derneği Eskişehir Şube Başkanı Hacı Şahin: "Bilinmelidir ki bu zafer kolay elde edilmemiştir ve Türk milletinin Anadolu'daki varlığının devamı bu savaşın kazanılması ile mümkün olmuştur. Çanakkale'yi Çanakkale yapan, bitmek tükenmek bilmeyen düşman mermilerinin sesi değil; yaralı düşman askerini sırtına alıp onu düşman mevziisine kadar götüren, işgalci askerlere insanlık dersi veren kahraman Mehmetçiktir." şeklinde konuştu.

Hava Pilot Üsteğmen Fatih Erkan ise şehit ve gazilerin ülke için değerinden bahsetti. Üsteğmen Erkan, "Bugün, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) dünyanın sayılı ordularının başında geliyorsa tüm tehditler karşısında çelikten bir güç olarak durabiliyorsa şanlı bayrağımız göklerde özgürce dalgalanıyorsa bilinmelidir ki bunlar şehit ve gazilerimizin eseridir." diye konuştu.

İl Müftüsü Niyazi Ersoy tarafından şehitler için dualar okunması ve protokol üyeleri ve şehit yakınlarının şehit kabirlerini ziyareti ile program sona erdi.

18 Mart Çarşamba günü akşamı da Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Muharip Hava Kuvveti Komutanlığı Bando tarafından hazırlanan "Çanakkale Oratoryosu" ile Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yılında Çanakkale Şehitleri anıldı. Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Balo Salonu'nda gerçekleşen anma konserine ilgi büyüktü. Konsere, Muharip Hava Kuvveti ve Hava Füze Savunma Komutanı Orgeneral Abidin Ünal, Hava Savunma Komutanı Korgeneral Nihat Kökmen, Muharip Hava Kuvveti ve Hava Füze Komutanlığı Kurmay Başkanı Tümgeneral Ateş Mehmet İrez, 1'inci Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezi ve JFAC Komutanı Tuğgeneral Mustafa Rüşti Çelenk, 1'inci Ana-

Jet Üs Komutanı Tuğgeneral Kemal Akçınar, Hava Savunma Komutanlığı Kurmay Başkanı Tuğgeneral Ahmet Biçer, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Abdülkadir Adar, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay, İl Jandarma Alay Komutanı Jandarma Albay Ufuk Özsoy, İl Emniyet Müdürü Mustafa Şahin, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Adnan Özcan, Prof. Dr. Zafer Asım Kaplancıklı, Prof. Dr. Ali Savaş Kopal ve Prof. Dr. Aydın Aybar katıldı.

Besteci Vasıf Adıgüzel'in eserlerinin seslendirildiği oratoryoda Hava Kuvvet Komutanlığı Bando Orkestrası'nı Şef Yüzbaşı Mahmut Yontar yönetirken, Oratoryo Koro Ekibi'ni ise Şef Gülsevin Doğanay yönetti. Genel Sanat Yönetmenliğini Hakan Akbabacan'ın yaptığı, kurgusunu ise Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölüm Başkanı Prof. Erol İpeklî'nin gerçekleştirmiş olduğu oratoryoda Soprano Gözde Öksüz, Mezzo Soprano Dilara Aytekin, Tenor Furkan Aktakka ve Bas Buğra Aydınoglu da anma konserinde yer alan eserleri koro ile birlikte seslendirdi. Haber: Çiler ÖZCEYLAN - Göze ÇİÇEK Özkan MUTLU

Filozof çocuk ve Korkak kedi

YAZAN-ÇİZEN: ŞENEL YEŞİLOT

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

Görsel Tasarım
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ - Ece CİLVE

EDİTÖRLER

Üniversite İhsan Tank ÇELİK Sedef ORAL	Şehir Gökhan AKKURT	Kültür Sanat Havva ŞEKERCİOĞLU	Çevre ve Ekoloji Arş. Gör. İpek KUMCUOĞLU	Bilim ve Teknoloji İlker ŞEKERCİOĞLU	Ekonomi Arş. Gör. Sibel KURT Sedef ORAL	Spor M. Sezer KIZILATEŞ	Etkinlik Haberleri Sedef ORAL	Fotoğraf Murat SARIYILDIZ
--	---------------------------	--------------------------------------	---	--	---	-------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU, Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 17 Sayı: 723
Basım tarihi: 13 Nisan 2015
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımevinde
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 0580 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

"51. Kütüphane Haftası" Anadolu Üniversitesinde kutlandı

Eskişehir Valiliği tarafından düzenlenen "51. Kütüphane Haftası" etkinliği Anadolu Üniversitesi Salon 2009'da gerçekleştirildi. Etkinliğe, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü Sultan Murat Aydın, Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Koordinatörü Doç. Dr. Mesut Kurulgan, Osmangazi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Koordinatörü Eyüp Yüksel ve okul müdürleri katıldı.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan programın açılış konuşmasında Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Koordinatörü Doç. Dr. Mesut Kurulgan, Eskişehir'in barındırdığı iki üniversitesi sayesinde oluşan okuma oranındaki yüksekliği, yaşam kalitesi ve huzur ortamıyla Türkiye'nin önemli şehirlerinden biri olduğunu söyledi.

"Eğitim düzeyinin ve okuma oranının yüksekliği, Eskişehir'in sahip olduğu kütüphane kimliği ile doğru orantılı." diyen Doç. Dr. Kurulgan, "Bilginin güç olduğuna inanan Eskişehir halkı, kütüphaneleri yoğun olarak kullanıyor. 2014 yılı istatistiklerine göre il halk kü-

tüphanesini yıllık 300 bin, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesini 500 bin, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesini ise 1 milyon 152 bin kişi ziyaret etmiş. Ayrıca Eskişehir İl Halk Kütüphanesi saat 22.00'ye kadar hizmet veren Türkiye'de tek halk kütüphanesi olma özelliğini taşıyor." şeklinde konuştu.

Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay kütüphanelerle ilgili düşüncelerini şöyle aktardı: "Anadolu Üniversitesi 24 saat kütüphanecilik hizmetini başlatmış oldu. Üniversitede okuyan öğrencilerin her saat kütüphaneden ya-

rarlanmaya ihtiyaçları var. Eskişehir Halk Kütüphanesi Türkiye'de en çok kullanılan, yararlanılan kütüphanelerden biri. Güncel kitapları nasıl dışarıdan alıp satın alabiliyorsanız, halk kütüphanemizde de gelip okuyabilirsiniz. Bununla ilgili de ayrıca gurur duyuyoruz."

"Cesaretin kaynağı bilgidir, eğer bilgi sahibiyse cesur oluruz." diyen Dr. Günay, "Diğer türlü ayağı yere basmayan bir cesaret olur. Buna da cahil cesareti diyorlar. Bilgi sahibi olanlar kendinden emin, kendine güvenli olur ve her yerde her ortamda fikirlerini rahatça paylaşabilir. Okumak işte

bu insanları güçlendirir. Bir şey bakarak değil birçok fikre bakarak okumak gerekir. Sakın okuduğunuz her şeyin doğru olduğunu düşünmeyin. Artık yanlış şeyler yazıp söyleyebiliyoruz. Mutlaka bu konuyla ilgili de çok yönlü araştırma yapmak gerekir." diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, "Ulusların zenginliği aslında bir ölçüde kütüphaneleriyle de oluşur. Dünyanın en iyi kütüphaneleri dünyanın en gelişmiş, en medeni ülkelerinde bulunmaktadır. Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler bilgiye eriş-

mi kolaylaştırdı. Bugün Anadolu Üniversitesinde 296 bin basılı kitabımız, 163 bin e-kitabımız var. Bunun yanında veri tabanlarımız, e-dergilerimiz var. Dolayısıyla bilgi iletişim teknolojilerindeki gelişmeler aslında kütüphanecilik alanında da kullanılabilir." diye konuştu.

Rektör Prof. Dr. Gündoğan, "Üniversitelerin büyüklüğü de kütüphanelerin büyüklüğü ve hizmet kalitesi ile ölçülmek durumundadır. Geçmişten bugüne Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi, Türkiye'nin 10 büyük kütüphanesi içerisinde yer almıştır. Bugün itibarıyla sadece sayı olarak değil hizmet kalitesi bakımından da kütüphanemiz gerçekten memnuniyet verecek düzeydedir." dedi.

Daha sonra Kütüphane Haftası kapsamında, kitap okumanın önemini vurgulamak ve kitap okuma alışkanlığını arttırmak amacıyla 81 ilde aynı anda kitap okuma etkinliği gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesinin de katıldığı kitap okuma etkinliğine Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi önünde öğretim üyeleri ve öğrenciler 1 saat boyunca kitap okudu. Etkinlik ardından katılımcılara anlamlı günde Anadolu Üniversitesine eşlik ettikleri için hediyeler verildi. ■

Haber: Işık AKDOĞAN - Özkan MUTLU

27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü kutlandı

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı tarafından Devlet Konservatuarı bahçesinde "Dünya Tiyatrolar Günü" kutlandı. Günün anlam ve önemini belirten ulusal ve uluslararası "Dünya Tiyatrolar Günü" bildirisi, Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı birinci sınıf öğrencileri Yasemin Ergül ve İbrahim Can Sayan tarafından okundu. Kutlamaya Devlet Konservatuarı Müdürü Prof. Dr. Zeki Atkoşar ve Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Bölüm Başkanı Prof. Erol İpekli katıldı.

Etkinlikte okunan ulusal bildiriyi Haldun Taner'in eşi Demet Taner, uluslararası bildiriyi ise yönet-

men Krzysztof Warlikowski yazdı. Bildiride sanatın önemine değinen Demet Taner, "Sanat olmasaydı, yaşamı güzelleştirmek ve zorluklarına katlanabilmek çok güç olurdu. Bütün olumsuzlukların, çirkinliklerin, çağlara göre şekil değiştirse de hep var olduğuna, insanlık onurunu korumanın, geleceğe olan inancın, sanatla ve sanata gönül vermiş insanlarla bir panzehir gibi etki yaptığına, onların varlığıyla insanlık yürüyüşünün anlam kazandığına inanıyorum." açıklamasında bulundu.

Yönetmen Krzysztof Warlikowski ise yazdığı uluslararası bildiride şu ifadelerle yer verdi: "Tiyatronun gerçek ustalarını bul-

manın en kolay yolu, onları sahnenin çok uzaklarında aramaktır. Genelde öyleleri, tiyatroya gelenek kalıbı sürdüren ve klişe kopyalayan bir makine gibi kullanılmasıyla ilgilenmezler. Onlar atan nabzın peşindedirler."

Düzenlenen etkinliğin ardından Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Oda Tiyatrosu Salonu'nda "Medea" adlı oyun sanatseverler ile buluştu. ■

Haber: Özkan MUTLU

Shining Stars of Europe birincisi Anadolu Üniversitesinden

Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü 4. sınıf öğrencisi Sezer Aksoy, "Daha Fazla Gelecek" (More Future) adlı kısa filmiyle katıldığı "Shining Stars of Europe" yarışmasında birincilik ödülü kazandı. Avrupa Birliği tarafından üçüncüsü düzenlenen yarışmada finale kalan 21 film, İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenen final gecesinde oylamaya sunuldu. Oylamanın yüzde 40'ı halk, yüzde 40'ı jüri tarafından yapılırken yüzde 20'lik kısmı ise İnternet üzerinden gerçekleştirildi. Oylama sonucunda "Daha Fazla Gelecek" (More Future) filmi ile Sezer Aksoy birinciliğe layık görüldü. ■

Haber: Işık AKDOĞAN

"Beş Para Etmez Varyete" oyunu "En İyi Müzik" ödülüne layık görüldü

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Elemanı Uzman Oktay Köseoğlu, Ankara'da düzenlenen "Ankara Sanat Kurumu Ödülleri"nde, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğr. Gör. Ümit Aydoğdu'nun Bertolt Brecht'in "Üç Kuruşluk Opera"sından uyarlayıp yönettiği "Beş Para Etmez Varyete" oyunuyla "En İyi Müzik" ödülüne layık görüldü. Uzman Köseoğlu, "Bu ödül, 52

yıldır verilen ve büyük ustaların aldığı bir ödül. Onların yanında artık benim de adım yazıyor olması gurur verici. Bu ödüller hayatımızdaki önemli adımlar. Yaptığı işin beğenilmesi, değer görmesi insanın hoşuna gidiyor. Sanat Kurumunun benim için ayrıca bir değeri var. Bu işe başlamama destek olan değerli hocam Ergin Orbey, Sanat Kurumundan hep bahsedirdi ve bana masal gibi gelirdi. Bunun gerçekleştiğini gör-

mek insanı mutlu ediyor. Tabii çalışma arkadaşları ve birikim de çok önemli. Yönetmenin bu işi iyi biliyor olması gerekiyor ki siz de onunla çalışırken daha rahat ve güzel üretim yapın. 2014 yılında İstanbul'da 18'incisi düzenlenen Afife Tiyatro Ödülleri'nde, "Yılın En Başarılı Yönetmeni" ve benim de layık görüldüğüm "Yılın En Başarılı Sahne Müziği" ödülü dâhil olmak üzere, 4 dalda ödül alan "Arturo Ui'nin Ön-

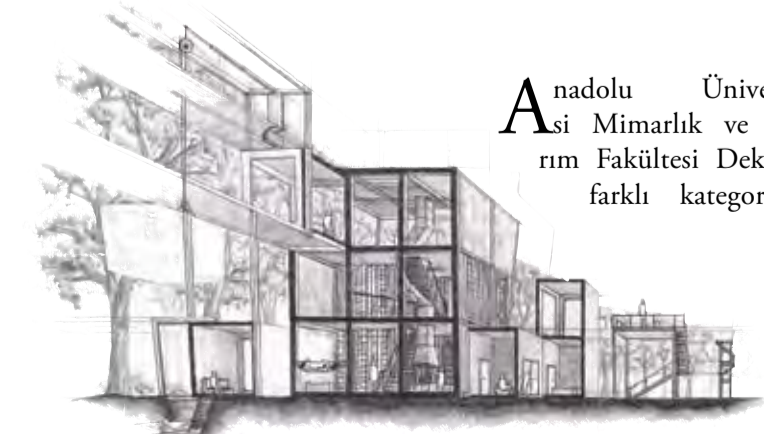
lenebilir Tırmanışı" oyununda da birlikte çalıştığımız Öğr. Gör. Ümit Aydoğdu önemli bir isim. Onunla çalışmanın çok büyük faydasını gördüm. Ankara Sanat Kurumunda layık görüldüğüm ödülün oyununun yönetmeni de yine Ümit Aydoğdu." şeklinde konuştu.

Uzman Oktay Köseoğlu, oyunları İstanbul'da ve Ankara'da sergiledikleri ve ödüle layık oldukları zaman Eskişehir'de yıllardır bu işi

yapmalarına rağmen yeterli değerin verilmediğini fark ettiğini belirtti. Eskişehir'de de çok güzel seyircileri olduğunu, çok keyifli oyunlar gerçekleştirdiklerini ama Eskişehir'den İstanbul'a gidip birçok ödül alınca dikkatleri çektiklerini, bu sayede Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarının adını duyurmuş olmalarının da çok önemli olduğunu ekledi. ■

Haber: İrem ENGIN

Ödül alan öğrencilere teşekkür belgeleri verildi

Anadolu Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı farklı kategorilerde

katıldıkları yarışmalardan ödülle dönen öğrencileri için bir tören düzenledi. Törene; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nuray Özasan, Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Emrah Gökaltun, Endüstriyel Tasarım Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Nazmiye Öztürk, Mimarlık Bölüm Başkanı Yardımcısı Doç. Dr. Osman Tural,

Fakülte Sekreteri Ergülhan Baltacıoğlu ile öğrenciler katıldı.

Endüstriyel Tasarım Bölümü 3. sınıf öğrencisi Ömer Berk Yüksel, "Yılın 3D Tasarımı Yarışması"ndan "Sanat Dalı 1'incilik Ödülü"; Mimarlık Bölümü mezunları Alper Güllü ile Hasan Çinpolat, "Yeni Erbaa Çamlık Sosyal Habitatı Ulusal Mimari

Proje Yarışması"ndan "Eş Değer Mansiyon Ödülü" ve Mimarlık Bölümü 4. sınıf öğrencisi Yücel Dönmez'in "Sürdürülebilir Geleceği Tasarla" temalı yarışmadan "Mansiyon Ödülü" alması nedeniyle düzenlenen tören, Anadolu Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanlığında gerçekleştirildi. ■

Haber: Yasemin Canbolat

DEĞİŞİM PROGRAMLARINA FARKLI BİR SOLUK

“MEVLANA DEĞİŞİM PROGRAMI”

Alper Hakan YAVAŞÇALI

“Her iki programın da ayrı güzellikleri var”

Uluslararası değişim programlarına dâhil olmak, üniversiteye adım atan hemen hemen tüm öğrencilerin hayallerini süsleyen önemli bir fırsat. Yapılan değişiklikler ve yeni programlarla öğrenciler, eğitim hayatları boyunca daha farklı ülkelerde, daha uzun süre eğitim görme şansına sahip olabiliyor. Bunlardan en yenisi olan Mevlana Değişim Programı ile öğretim elemanları en az 2 hafta en fazla 3 ay, öğrenciler ise en az 1, en çok 2 yarıyıl olmak üzere tüm dünyayı kapsayan geniş bir coğrafya içerisinden anlaşmalı yükseköğretim kurumlarına gidebiliyor.

Mevlana Değişim Programı kapsamındaki ilk öğrenci ve öğretim elemanlarını başarıyla gönderen ve ağırlayan Anadolu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birimi, özverili çalışmaları sayesinde tüm katılımcıların programdan memnun kalmasını sağlayarak tecrübe ve birikimini bu programa da yansıtmayı başarıyor. Öğrencilerle sosyal platformlar da dâhil olmak üzere bütün olanaklarla 7/24 bağlantıda kalan birim, her türlü probleme anında çözüm üreterek öğrencilerle diyalogunu prosedürlerle sınırlı bırakmıyor.

Daha önce herhangi bir değişim programına katılmış olmanın başvuruya bir engel teşkil etmediği Mevlana Değişim Programı'na başvurmak için lisans öğrencisinin akademik not ortalamasının en az 2.50, yüksek lisans ve doktora öğrencisinin ise en az 3.00 olması gerekiyor. Çin'den Rusya'ya kadar uzanan geniş bir yelpazede anlaşmaları bulunan Üniversitemiz, ilk öğrencilerini Rusya, Güney Kore ve Çin'e göndermiş bulunuyor.

Anadolu Üniversitesi, tüm değişim programlarında olduğu gibi henüz geçtiğimiz yıl uygulamaya geçen Mevlana Değişim Programı kapsamında da en aktif üniversitelerden biri. Çok yeni bir program olmasına rağmen üstün bir çabıyla 32 farklı üniversiteyle ikili anlaşma imzalayarak öğrencilerine bu programdan en iyi şekilde faydalanma şansı sunan Anadolu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birimi, programa katılan tüm öğrenci ve öğretim elemanlarına gösterdiği yoğun ilgiyle Anadolu Üniversitesinin tercih edilmesinde önemli rol oynuyor.

adım öne çıkarıyormuş gibi hissediyorum. Bütün bunların yanında ilk giden öğrencilerden olmama rağmen prosedürlerde hiçbir sorun yaşamadığım için Uluslararası İlişkiler Birimine de çok teşekkür ediyorum.”

“Ruble düştükçe moralimiz yükseldi”

Anadolu Üniversitesinin geçtiğimiz dönem Mevlana ile en çok öğrenciyi gönderdiği Rusya'ya giden öğrencilerden biri olan Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı 4. sınıf öğrencisi Hilal Çetinkaya ise Voronej Devlet Pedagoji Enstitüsündeki eğitimi için, “Zor başladı fakat harika bitti.” diye konuşuyor. Rusça konuşma ve dinleme konusunda ilerlemek için Rusya'ya gittiğini ve bu konuda ilk bir ay zorlanmasına rağmen sonrasında umduğunun da ötesinde geliştiğini belirten Çetinkaya, bu deneyimin kendisini daha çok sorumluluk sahibi yaptığını dile getirerek kurduğu arkadaşlıklardan son derece memnun olduğunu bu dostlukların süreceğini sözlerine ekliyor.

Hilal Çetinkaya, Rusya'da olmaktan çok mutlu olduğunu ve şu an gitmek için bir şans olsa hiç düşünmeden çantasını alıp gideceğini dile getiriyor. Verilen hibenin Rusya için yeterli olduğunu ve ekonomik sebepler dolayısıyla lira karşısında değer kaybeden rublenin, Türkiye'den giden öğrencilerin çok işine geldiğini belirten Çetinkaya, 580 liralık hibenin öğrenciler için yeterli olduğunu da ayrıca sözlerine ekliyor.

Mevlana Değişim Programı ile Rusya'ya gidecek öğrencilere soğuk havalar ve disiplinli yaşam tarzına hazırlıklı olmalarını öneren Hilal Çetinkaya, eski bir Sovyet ülkesine gitmenin çok farklı ve harika bir deneyim olduğunu söylüyor ve herkese tavsiye ediyor.

Mevlana Değişim Programı ile gelen öğrenciler de en az gidenler kadar mutlu. Bizdeki Avrupa'ya gitme hevesi kadar oradan da Türkiye'ye gelmek isteyenler var. Pek çoğunun önceliği akademik başarı ve hemen hemen hepsi öğretim elemanlarının tavsiyeleriyle Anadolu Üniversitesini tercih etmiş bulunuyor. Buna örneklerden biri de hayatındaki en büyük sürprizlerden birinin Mevlana ile Ukrayna'nın Kiev Milli Taras Shevchenko Üniversitesi Türk Dili

ve Edebiyatı Bölümünden Eskişehir'e ve Anadolu Üniversitesine gelmek olduğunu söyleyen Lesia Dyka. Anadolu Üniversitesinin öğrencilere yönelik olanaklarının çeşitliliğinin kendisini şaşırttığını belirten Lesia Dyka, eğitim düzeyinin de oldukça yüksek olduğunu ve bundan çok memnun olduğunu dile getiriyor. Hayatında ilk kez Türkçe dersler alıp sınavlara girmesine rağmen notlarından gayet memnun olduğunu ve bunun da ayrıca bir mutluluk kaynağı olduğunu söyleyen Dyka, akademik başarının yanı sıra burada kurduğu arkadaşlıkların da dünya görüşünü geliştirdiğini kaydediyor.

Türkiye'nin birbirinden güzel yerlerini ziyaret ederek, Türk halkını ve kültürünü yakından tanıma fırsatı bulduğunu ve çok etkilendiğini belirten Lesia Dyka, “Burada tanıştığım insanlar sayesinde büyük bir aileye sahip olduğumu hissediyorum. Burada geçirdiğim her günü hayatım boyunca hatırlayacağım. Süreç boyunca tüm öğrencilere destek olan Uluslararası İlişkiler Birimine de çok teşekkür ediyorum. Birim personelleri olmasa Türkiye maceram bu kadar renkli ve dolu olamazdı.” diye konuşuyor.

“Mutlaka tekrar geleceğim”

Anadolu Üniversitesine Rusya'nın Pyatigorsk Devlet Pedagoji Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden gelen Aysurat Ulbasheva ise Eskişehir'de harika insanlarla tanıştığını ve bu fırsatı kaçırmayıp geldiği için çok mutlu olduğunu belirtiyor. Tüm kazanımların yanı sıra Türkçesini de geliştirdiğini ve artık çok daha iyi konuştuğunu belirten Ulbasheva, Türkiye'de edindiği tecrübelerin hayatına mutlaka farklı bir yön vereceğini ve Anadolu Üniversitesine bir kez daha gelmeyi çok istediğini ifade ediyor.

Kazakistan'ın Süleyman Demirel Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünden Anadolu Üniversitesine gelen Kanat Kayıp ise Mevlana ile Anadolu Üniversitesine gelmenin her yönüyle muhteşem bir deneyim olduğunu, Türkiye'deki yaşam tarzına, kültüre ve lezzetli yemeklerine hayranlık duyduğunu ifade ederek, “Tüm bunların ötesinde eğitimimi daha ileri seviyelere taşıma şansını bulduğum için de çok sevinçliyim. Türkiye'de geçirdiğim süre zarfında her konuda yardım ve yakınlığını esirgeme-

MEVLANA DEĞİŞİM PROGRAMI

dikleri için koordinatörlerime de çok teşekkür ediyorum.” diyor.

Mevlana Değişim Programı, öğrenci değişiminde olduğu kadar öğretim elemanı değişiminde de oldukça hareketli. Mevlana Değişim Programı ile Eskişehir’e gelen ve yurt dışına giden öğretim elemanları, programın getirilerinden ve yapılan anlaşmalardan oldukça mutlu. Ukrayna’nın Kiev Millî Taras Shevchenko Üniversitesinde Mevlana Koordinatörü olan Türkoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İrina Kulinich, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde dersler vererek bilgi ve deneyimlerini Anadolu Üniversitesi öğrencileriyle paylaşıyor. Koordinatör olduğu için anlaşmalı olan üniversitelerden istediğini seçebilme imkânı olduğunu fakat tercihini Eskişehir’den yana kullandığını belirten Doç. Dr. Kulinich, Anadolu Üniversitesinin, ilk anlaşma yaptıkları üniversite olmasının yanı sıra Türkiye’nin sayılı üniversitelerinden olması nedeniyle ilk tercihi olduğunu ve burada olmaktan çok mutlu olduğunu ifade ediyor.

“Öğrencilerim Anadolu Üniversitesinden çok memnun dönüyor”

Gelmeden önce daha çok bölümde zaman geçireceğini düşündüğünü fakat çevre illeri de gezme fırsatı bulduğunu aktaran Doç. Dr. İrina Kulinich, Anadolu Üniversitesinde her öğretim elemanının ayrı odasının olmasının en çok şaşırdığı şey olduğunu söylüyor. Ukrayna’da bölüm başkanlarının

dahi kendi odasının olmadığını belirten Doç. Dr. İrina Kulinich şartların oldukça iyi olduğunu ve bunu görmekten büyük memnuniyet duyduğunu dile getirerek şöyle devam ediyor: “Mevlana programına katılırken hiç tereddüt etmedim ve aksine bu programı, özellikle Türkoloji alanında çalışan kişiler için büyük bir şans olarak görüyorum. Koordinatörlüğünü yaptığım öğrencilerim de hem Mevlana Değişim Programı’ndan hem de Anadolu Üniversitesinden oldukça memnun. Uluslararası İlişkiler Biriminin soruları anında cevaplayan ve çözüm üreten iletişim sistemi oldukça iyi işliyor. Bu yüzden hep-sine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.”

Aynı üniversiteden Prof. Dr. Lyudmila Dyachenko ise Türkiye hakkında önceden de bilgisinin olduğunu fakat görmek ve yakından tanımak istediğini belirterek Mevlana Değişim Programı’nın bu konuda önemli bir fırsat olduğunu söylüyor. Türkiye’ye gelirken güzel hatıralar biriktireceğinden emin olduğunu fakat bu kadar misafirperver bir ülke ile karşılaşacağını tahmin etmediğini ifade eden Prof. Dr. Dyachenko, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim elemanlarının son derece profesyonel ve ilgili olduğunu, onlarla tanıştığı için çok memnun olduğunu kaydediyor. Kendisini en çok şaşırtan şeyin ise bölüm koridorlarında asılı olan ünlü Rus edebiyatçıların portreleri olduğunu söyleyen Prof. Dr. Lyudmila Dyachenko bunun verilen önemi gösteren hoş bir jest olduğunu ve çok mutlu olduğunu söyleyerek “Mevlana’nın bana en büyük katkısı, Türkiye’deki eğitim sistemini

tanımak ve meslektaşları ile bilgi alışverişinde bulunmak. Bunların mesleğini farklı bir boyuta taşıyacağını düşünüyorum.” diyerek düşüncelerini aktarıyor.

“Mevlana sayesinde kendi kültürümüzle yeniden tanışıyoruz”

Bosna Hersek’in Uluslararası Burç Üniversitesine giden İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi ve Mev-

na Bölüm Koordinatörü Yrd. Doç. Dr. Özlem Sayılır da Mevlana Değişim Programı kapsamında yurt dışına ilk giden öğretim elemanlarından olup bu programın, önemli bir eksikliği tamamladığını söylüyor. Uzun yıllar Erasmus Bölüm Koordinatörlüğü de yaptığını ve yurt dışına çok öğrenci gönderdiğini belirten Yrd. Doç. Dr. Sayılır, Mevlana’yı özel kılan önemli detaylardan birinin de coğrafya genişliği olduğunu ifade ediyor. Avrupa

ülkelerine uzun yıllardır gidilip gelindiğini fakat tarihî ve kültürel bağlarımız olan ülkelerin es geçildiğini söyleyen Yrd. Doç. Dr. Özlem Sayılır, Bosna Hersek gibi ülkelerle yakın ilişkiler kurmanın her iki taraf için de oldukça önemli olduğunu dile getirerek Mevlana Değişim Programı’nın akademik artılarının dışında, sosyal ve kültürel anlamda da son derece faydalı olduğunu altını çiziyor.

Mevlana isminin altını dolduran hem akademik hem sosyal hem de kültürel anlamda güzelliklerle dolu bu programa dâhil olmak için tek yapılması gereken ise gerekli yeterlilikleri sağlayıp, her öğrencisiyle tek tek ilgilenerek en iyi şekilde programdan yararlanma fırsatı sunan Anadolu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birimine müracaat etmek. 2015–2016 akademik yılı için senede bir kez ve 20–27 Nisan 2015 tarihleri arasında, çevrim içi olarak yapılacak başvurular için sadece transkript ve dil puanı yeterli olacak. İkinci bir karara kadar giden öğretim elemanı başvurularının alınmayacağı program kapsamında giden öğrenci, gelen öğrenci ve öğretim elemanları için burs miktarları da önümüzdeki dönemde artacak. Mevlana ve diğer tüm değişim programlarıyla ilgili başvuru detayları, tarihleri ve detaylı bilgi için <http://www.uib.anadolu.edu.tr> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Büyükelçiliklerden Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne ziyaret

Birleşik Krallık Türkiye Büyükelçisi Richard Peter Moore, Anadolu Üniversitesini ziyaret etti. Yapılan ziyarette Büyükelçi Moore, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan ve Anadolu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birimi Müdürü Doç. Dr. Bilge Kağan Özdemir ile Rektörlük Ofisinde görüştü. Görüşmenin ardından Büyükelçi Moore’a Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan tarafından Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılmış olan cam bir vazo hediye edildi. Büyükelçi Richard Peter Moore sonrasında, Anadolu Üniversitesinin farklı fakültelerinden temsilci öğrenciler ile konuşmak amacıyla Kongre Merkezi Mavi Salon’da bir buluşma gerçekleştirdi.

Kongre Merkezi Mavi Salon’daki buluşmada öncelikle Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan söz aldı. Prof. Dr. Gündoğan, katılımından dolayı Büyükelçi Moore’a teşekkürlerini ilettili. Ardından Richard Moore söz aldı

ve konuşmasına Türkçe başladı. Moore, Türkçeyi öğrenme sürecinden bahsedip Türkiye ile ilgili uzun yıllara dayanan deneyimlerini ve Türkiye hakkındaki genel görüşlerini ifade etti. Büyükelçi, “Ailemde gerçek bir İstanbullu var, kızım İstanbul’da doğdu. Bunun için Türkiye benim için özel bir ülke. Büyükelçi olmadan önce de İstanbul ve Ankara’da görev almıştım. Türkiye hızlı bir değişim süreci geçirdi ve aynı şekilde gelişti. Sizler de bu değişim sürecinde büyüdünüz.” dedi.

Richard Moore konuşmasının devamında kendisinin ve eşinin Türkiye’deki yaşantılarından çok memnun olduklarını belirtti. Moore, halkın misafirperverliğini ve aynı zamanda Türkiye’nin gelenek ve göreneklerini çok beğendiğini dile getirirken öğrencilere, “Çok iyi bir geleceğiniz var, sakın kaybetmeyin.” diye seslendi. Ayrıca bu yıl Çanakkale Savaşı’nın 100’üncü yıl dönümü olduğunu belirten Moore, “Gelibolu-Çanakkale Türkiye için bir dönüm noktası ve hepimiz için çok önem-

li bir mesajdır.” dedi. Richard Peter Moore, Türkler başta olmak üzere İngilizlerin, Fransızların, Anzakların, Avustralyalıların ve Yeni Zelandalıların Çanakkale’de yaşadıkları anımlarının büyük bir önem arz ettiğini vurguladı.

Richard Peter Moore, öğrencilerle soru-cevap şeklinde gerçekleştirdiği sohbetin ardından bu ziyareten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Anadolu Üniversitesi, Birleşik Krallık Türkiye Büyükelçiliğinin yanı sıra Kırgızistan Ankara Büyükelçisi İbragim Dzhunusov, Büyükelçi Müsteşarı Aibek Akaev ve 2. Kâtip – Kültür ve Eğitim İşleri Sorumlusu Aizhan Tabaldieva’yı da ağırladı.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan’ın makamında ağırladığı heyet, Anadolu Üniversitesi ve özellikle Açıköğretim Sistemi hakkında bilgiler aldı. Bilgi alışverişine geçen görüşme, karşılıklı verilen hediyelerin ardından son buldu. ▀

Haber: Gülçin SAKARYA-Alper Hakan YAVAŞÇALI

DEPREMDEN KORKMAYI DEĞİL

DEPREMLE YAŞAMAYI ÖĞRENMEYİ

Deprem sadece Eskişehir için değil Türkiye'nin büyük bir bölümü için tehdit oluşturan doğal afet türlerinin başında geliyor. Yakın tarihte büyük çaplı örneklerinin görülmesinin yanı sıra şehrin kuzey ve güney kesiminde deprem üretebilecek potansiyele sahip aktif fayların yer alması Eskişehir için ayrı bir tehdit unsuru olarak ön plana çıkıyor. Bütün bu tehdit unsurlarının ortadan kaldırılabilmesi veya etkilerinin azaltılabilmesi için ise afet konusunda toplumsal bilincin ve farkındalığın artırılması gerekiyor.

Gökhan AKKURT

Eskişehir, kuzey ve güney kesiminde deprem üretebilecek potansiyele sahip olan fay hatlarının yer aldığı bir yerleşim yeri olması bakımından deprem riski taşıyan kentlerin başında geliyor. Yakın geçmişte yaşanan büyük çaplı depremler ise deprem risk ve tehlikelerinin yaşamın içerisinde sürekli var olduğunu gösteriyor. Eskişehir'in bu risklerle ve tehlikelerle karşı karşıya kalma nedenlerinin başında ise bölgenin sahip olduğu zemin koşulları geliyor. Bu yüzden de kentte yapılaşmaya açılacak alanlar üzerinde gerekli önlemlerin alınması büyük önem taşıyor. Bu önlemlerin başında da zeminin iyileştirilmesi, aktif fay hattın geçtiği bölgede yapılaşmaya gidilmemesi ve mevcut yapı stoğunun doğru analizinin yapılması geliyor. Zeminin kaynaklı riskler arasında ise yumuşak zeminden kaynaklı risk faktörü ön plana çıkıyor. Eskişehir için bu risk geçmişten günümüze önemini korumayı sürdürüyor. Eskişehir'in durumuna bakıldığında mevcut yapı stoğunu, depreme dayanıksız yapıların oluşturduğu görülüyor. Bu risklerden dolayı

da yapılaşma öncesinde bu değerlendirmelerin ve tespitlerin doğru şekilde yapılması yaşanacak olası faciaların önlenmesinde önemli rol oynuyor. Bunun yakın geçmişteki örneklerine bakıldığında 1999 yılında yaşanan Marmara depremi ise ilk akla gelen örnek oluyor. Özellikle fay hattı üzerindeki yüksek katlı yapılaşmaların, depremin facia ile sonuçlanmasının nedenleri arasında yer aldığı görülüyor. İşte tam da bu noktada deprem risklerine karşı alınması gereken önlemler devreye giriyor. Türkiye'de yerleşime uygunluk analizine gerekli önemin verilmemesi yaşanacak olası bir depremin maalesef büyük can ve mal kaybıyla sonuçlanmasına neden olabiliyor. Türkiye bu tür acı sonuçların ve ihmallerin sıkça karşılaştığı ülkelerin başında geliyor. Başta Eskişehir olmak üzere Türkiye için bu denli önem taşıyan depremlerle ilgili bilinmesi gerekenleri Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü Öğretim Elemanlarından Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün ve Arş. Gör. Onur Kaplan'a sorduk.

Deprem risklerinin azaltılmasında yapı analizleri önem taşıyor

Eskişehir'de mevcut yapıların analizlerine ilişkin yakın zamanda yürütülen önemli çalışmaların başında Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsünden Arş. Gör. Onur Kaplan ve beraberindeki ekibin bilimsel araştırma projesi geliyor. Proje, Eskişehir'de bulunan 11 mahalledeki mevcut yapıların durum değerlendirmelerini içeriyor. Çalışma kapsamında ilk etapta 2100 yapının mevcut durumlarının değerlendirilmesi planlanırken çeşitli sebeplerden dolayı bu çalışmanın 700 yapı üzerinde gerçekleştirildiği görülüyor. Çalışmanın yapıların tamamında gerçekleştirilememesi sebeplerinin başında ise yapı sahiplerinden gerekli izinlerin alınmaması geliyor. İnsanlardan kaynaklanan bu tarz durumların ortaya çıkmasına en büyük etken olarak yapı sahiplerinde oluşan yanlış olgular gösteriliyor. Özellikle yapı sahiplerinde oluşan iki türlü olgu ön plana çıkıyor. Yapı sahiplerinin bir bölümü binalarının durumuyla oldukça ilgili ve meraklıyken diğer bölümünün ise kaygılı ve düşünceli oldukları dikkat çekiyor. İnsanların çoğu yapılarıyla ilgili nasıl bir risk faktörüyle karşı karşıya olduklarını bilmelerine rağmen bu tehlikelerle yüzleşmek istemiyor.

Arş. Gör. Kaplan, bütün bu psikolojik durumların yürüttükleri bilimsel araştırma projesine de etki ettiğini ve bu yüzden de 2100 yapı için planlanan rakamın 1000'in altına kadar düştüğünü belirtiyor. Yaklaşık 700 yapının incelendiği çalışma esnasında ortaya çıkan en çarpıcı sonuçlardan birinin de projelerine erişilebilen bina sayısının sınırlı olması gösteriliyor. Bu durumun oluşmasında ise proje arşivinde yaşanan sıkıntılar büyük rol oynuyor. Yapılar üzerinde yürütülen çalışma sonucunda elde edilen bulgular sadece Eskişehir'in değil, Türkiye'nin genel problemlerini ortaya koyması açısından önem taşıyor. Çalışmada mühendislik hizmeti almamış binaların varlığı

da yine öne çıkan eksikliklerden biri. Yürütülen proje zeminle ilgili problemlerin modellenmesi, tanımlanması ve risklerin ortaya konulması açısından önemli bir veri kaynağı olma özelliği taşıyor. Bu çalışma içerisinde insanların deprem konusundaki eksiklikleri, deprem esnasında binalardan kaynaklı yaşanabilecek kayıplar ve depremden kaynaklı risklerin önlenmesi bakımından yetersizlikler yer alıyor. Bu durumların yaşanmaması için ise yapıların durumlarının belirlenmesi gerekiyor. Bu yüzden Arş. Gör. Onur Kaplan ve ekibinin yaptığı çalışma mevcut yapıların durumlarının belirlenmesi adına önemli bir veri kaynağı oluşturuyor.

Binaların kesinlikle performans analizleri yaptırılmalı

Arş. Gör. Kaplan, binalar üzerinde yaptıkları bilimsel araştırma projesiyle ilgili olarak özellikle depremde yıkılacak ya da kesin hasar görececek binaların belirlenmesi değil, yapıların önceliklerinin belirlenmesi çalışması olduğunu belirtiyor. Geliştirdikleri yöntemin yapıyla ilgili hızlı karar vermeye yarayan bir yöntem olduğunu dile getiren Arş. Gör. Onur Kaplan, bina sahiplerine ise depremde kesin yıkılır ya da yıkılmaz gibi bir şey söylemediklerini ancak binanın risk durumuna göre fikir verdiklerini söylüyor. Kaplan, 700 bina üzerinde yaptıkları bu hızlı değerlendirme çalışmasının, önceliklerin belirlenmesi anlamında etkili olduğunu ancak bunun devamında da

“Eskişehir'de mevcut yapıların analizlerine ilişkin yakın zamanda yürütülen önemli çalışmaların başında Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsünden Arş. Gör. Onur Kaplan ve beraberindeki ekibin bilimsel araştırma projesi geliyor.”

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkilendirdiği kişiler tarafından bu binalarda deprem yönetmeliğine göre performans analizlerinin yapılması gerektiğine dikkat çekiyor. Çalışma sonucunda binaların durumlarına göre yapılar puan verdiklerini söyleyen Arş. Gör. Onur Kaplan, 50'nin altında kalan binaların zaman kaybedilmeden deprem performans analizlerinin yaptırılması gerektiğine ve bu durumda da beraberinde büyük riskleri getirdiğini belirtirken, 50'nin üzerinde puan alan yapılar için ise bu analizlerin yapılmaması ya da herhangi bir risk durumunun olmadığı gibi bir düşüncenin anlaşılması gerektiğine değiniyor.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ DEPREM MOBİL UYGULAMASI

Türkiye'de sigortacılık sisteminin geliştirilmesi gerekiyor

Deprem risklerinin önüne geçilebilmesinin bir diğer yolunun sigortacılık sisteminin geliştirilmesi olduğunu belirten Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, binalar için araçlarda olduğu gibi bir sigorta ve sorgulama sisteminin olmadığını dile getiriyor. Yrd. Doç. Dr. Tün, binalar için şu anda sadece DASK (Doğal Afet Sigortaları Kurumu) tarafından yapılması zorunlu kılınan Zorunlu Deprem Sigortası olduğunu ve bu sistemin bazı eksikliklerinin de bulunduğunu söylüyor. Tün ayrıca bu sistemin hayata geçirilmesi durumunda inisiyatifin vatandaşların üzerinden kalkacağını ve sistemin zaten bunu herkes için gerekli kılacağına değiniyor. Bu durumun ülke ekonomisine ve vatandaşlara katkılar sağlayacağını ifade eden Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, konuyla ilgili olarak şunları söylüyor: "Binanın ilk satışını gerçekleştiren insanlar, tapuda o binanın puanına ilişkin bilgi sahibi olabilecekler. Eğer bu bilgiler sigorta şirketlerinde varsa ve bina 100 üzerinden 30 puan almışsa binayı alacak kişi o esnada bu durumu düşünmek durumunda kalacak. Bu sayede de projede yer alan bilgilerin artık bir değeri kalmamış olacak ve bina sahipleri de sigorta şirketlerinde yer alan bilgilere göre hareket edecekler. Durum sigorta şirketleri için de değişiklik gösterecek ve bu sefer sigorta şirketleri de binaları aldıkları puan üzerinden değerlendirecek sigorta bedellerini de bunu göre belirlemek durumunda kalacaklar. Yapı sahipleri de bu noktada hem evin puanına hem de belirlenecek sigorta bedeline göre bir karara varacaklar. Bu sistem zaman içerisinde şehirdeki yapılaşma kalitesinin de artmasını sağlamış olacak. Bu kısa vadede olmasa da zamanla uygulanabilecek bir durum olarak görülüyor. DASK'ın içerisinde bu saydığımız modellerin hiçbiri yer almıyor. Elbette dolaylı destekleri bulunuyor ancak ilerisi için bir şeyleri değiştirebilecek bir sistem olarak görünmüyor. Ayrıca biz yapı sahiplerinin binalarına ilişkin puan değerlerini bilmeleri gerektiğini düşünüyoruz. Bu hizmeti Anadolu Üniversitesi Teknopark bünyesinde bulunan Ar-Ge şirketimiz sayesinde yapı sahiplerine sağlıyoruz. Bina sahiplerinin bize başvurmaları hâlinde düşük bir ücret karşılığında kendilerine bu olanağı sağlıyoruz. Dediğimiz yapı oluşturulduğu takdirde başka şirketler de aynı hizmeti verebilecek duruma geleceklerdir."

Kendi hatalarımız nedeniyle doğa olayını afete dönüştürüyoruz

Depremle ilgili olarak sürekli çalışma içerisinde olduklarını ve bunun sonucunda da belli istatistikleri edindiklerini dile getiren Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, elde edilen bulgulara göre 70 yılda bir 5 büyüklüğünün üzerinde bir depremle karşılaşılmasının muhtemel olduğunu söylüyor. Deprem tıpkı yağmurun yağması gibi bir doğa olayı olduğunu belirten Yrd. Doç. Dr. Tün, sıkıntılıların aslında depreme karşı güvenli yerleşim alanlarının seçilmemesinden veya güvenli bir yapı oluşturulamamasından kaynaklı olduğunu belirterek sözlerini şu şekilde sürdürüyor: "Deprem belirli bir periyodunun olmasının aslında insanlar için bir önemi olduğunu düşünmüyorum. Çünkü deprem her zaman olabilecek bir şey ve nitekim de oluyor. Eğer geçmişte 6 büyüklüğünün üzerinde bir deprem olduysa bunun periyoduna bakılmaksızın gerekli önlemlerin alınması gerekiyor. Eskişehir ve civar illerdeki duruma bakıldığında tarihte örneklerinin olduğunu görüyoruz. Kamuoyunun bilmesi gereken bu rakamlardan ziyade depremle her zaman karşılaşılabilirliğinin bilinmesidir. Bu gerçekten hareketle de kentin buna göre kurulması ve şekillendirilmesi gerekiyor. Biz kendi hatalarımız nedeniyle aslında bir doğa olayı olan depremi, afete dönüştürebiliyoruz. Afetin ortaya koyduğu sayısal veriler de afetin büyüklüğünü belirliyor. Bu yüzden afetin boyutunu azaltmak ya da büyütmek bizim elimizde. Bunun önlenmesi için de sosyolojik, mühendislik, hukuk ve sağlık gibi belli başlı alanlardaki önlemleri alabiliriz. Bu önlemleri de toplumdaki insanların hayatlarına kademeli olarak geçirmeleri gerekiyor. Bunun en güzel örneğini dünyada Japonya gösteriyor. Japonya, Türkiye gibi birinci derece deprem kuşağında yer alıyor. Ancak Japonya, Türkiye'den toplumsal bilinç açısından ayrılıyor. Japonya'da afet konusunda toplumsal bilinç üst düzeyde ve insanlar depremlere karşı oldukları kadar neler yapabileceklerini çok iyi biliyorlar. Hatta bu bilincin onlar adına yaşam tarzı hâline geldiğini söyleyebiliriz."

İnsanlardaki deprem korkusunu yapılar belirliyor

Türkiye'de depreme karşı oluşan korkuların afetler konusundaki toplumsal bilincin önüne geçtiğine dikkat çeken Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, bu korkunun da

kısa bir sürede şoka dönüştüğünü belirtiyor. Bu durumun ortaya çıkmasındaki başlıca neden olarak insanların yapılar karşı olan güvensizliğini gösteren Tün, "İnsanlar yapılarının durumlarından hem emin değiller hem de yapılarıyla ilgili herhangi bir bilgileri yok. Türkiye'de depremin geçmişteki örneklerine baktığımızda yıkılmış bina görüntülerine rastlıyoruz. Bu durum da ister istemez bilinçaltımıza yansıyor ve herhangi bir depremle karşılaştığımızda aklımıza ilk gelen şey oturduğumuz binanın yıkılacağı düşüncesi oluyor. Bu düşünce beraberinde korku ve şok durumunu getiriyor. Aynı şekilde bir Japon da korkuyor ancak bu korku bizim yaşadığımız kadar olmuyor. Çünkü o binanın sağlamlığından emin. Onun yaşadığı korku, evin içerisindeki herhangi bir eşyanın devrilebileceği düşüncesinden kaynaklanıyor. Bizde de hep aynı önlemler dile getirilir. Deprem esnasında masa ve benzeri şeylerin altına gizlenin diye. Ancak bu durumu ben onaylamıyorum. Çünkü biz daha deprem esnasında binamızın ayakta kalacağından bile emin değiliz ki. Bu yüzden savunulan bu fikir hiç güven vermiyor." diyor.

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile ortaklaşa yürütülen iş birliği kapsamında Tokyo Teknoloji Enstitüsü ile çalışmalar gerçekleştirdiklerini belirten Yrd. Doç. Dr. Tün, kısa süre öncesinde bu kapsamda Japon yetkililerin kendilerini ziyaret ettik-

lerini ve bu görüşmelerin iki taraf için de oldukça verimli geçtiğini ifade ediyor. Anadolu Üniversitesi olarak kullandıkları teknoloji ve bilim tekniklerinin aynı olduğunu ancak bu konuda onların Türkiye'den önde yer aldıklarına dikkat çeken Tün, konuyla ilgili olarak şu bilgileri aktarıyor: "Japonlar bu konuda gerekli önlemlerini almışlar ve afetle karşılaştıklarında insanlar ne yapacaklarını iyi biliyorlar. Hatta bu durumun toplumda refleks olarak geliştiğini söyleyebiliriz. Japon yetkililerin değerlendirmelerinden ve bizim çalışmalarımızda edindiğimiz deneyimlerden hareketle Türkiye'nin, araştırmalar sonucunda elde edilen çıktıları kullanma konusunda geride olduğunu söyleyebiliriz. Yetkililerle yaptığımız görüşmenin sevindirici tarafı ise araştırma ve altyapı olanakları ile toplumsal çıktılar bakımından onlarla aynı seviyede olmamızdı. Bunu kendileri de bize ilettili."

Artık akıllı telefonlar depremde hayat kurtaracak

Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü tarafından hayata geçirilen Eskişehir Mobil Deprem Bilgi Sistemi (ESDBS), hakkında da bilgi veren Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, sistemin nasıl işlediğine dair bilgileri şu şekilde aktarıyor: "Geliştirilen mobil uygulama sayesinde artık akıllı telefonlar aracılığıyla deprem esnasında insanların hayatlarının hızlı bir şekilde kurtulmasına olanak sağlanacak. Ücretsiz olarak iOS kullanıcılarının kullanımına açılacak hizmet sayesinde insanlara ve ilgili birimlere mevcut yer sarsıntısıyla ilgili hızlı bil-

gi akışı sağlanmış olacak. Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü olarak Eskişehir Mobil Deprem Bilgi Sistemi sayesinde Eskişehir'in farklı noktalarına yerleştirdiğimiz 13 istasyon aracılığıyla 24 saat boyunca zemindeki gelişmeleri takip ediyoruz. Deprem olduğunda da bu istasyonlar aracılığıyla ilgili sunucumuza ya da telefonlarımıza e-posta yoluyla durum hakkında bilgi geliyor. Bir olay olduğunda zaten en çok ihtiyaç duyulan şey ilk anda bilgidir ve bu sistem de bize bu olanağı hızlı bir şekilde sunuyor. Sistemin güzel tarafı sayısal bilgidir ziyade görsel olarak kullanıcılara konum belirleme olanağı sağlıyor olmasıdır. Mobil uygulama üzerinden biz Eskişehir'in sarsıntı haritasını paylaştığımızda bu bilgi ilgili bütün birimlerin yanında ulaşacak ve ekipler de bölgede bu sayede hızlı bir şekilde yönlendirilmiş olacak. Bu mobil uygulama sayesinde kullanıcılar aynı zamanda kendi bölgelerinde yaşanan bir olay ve durumla ilgili çektikleri bir fotoğrafı paylaşabilecekler. Fotoğraf paylaşabilecekleri gibi altına açıklama da yapabilecekler. Bu şekilde kullanıcılardan gelen bilgiler sayesinde risk haritasında kırmızı görünmeyen ama yaşanan olay sonucu önem almak durumunda kalınan bölgeler de hızlı bir şekilde tespit edilerek müdahale olanağı sağlanabilecek. Bu yöntem sayesinde kitle kaynak denilen veri kullanılmış olacak. Dolayısıyla afet yönetiminde mevcut kaynaklarımızı doğru yönlendirmiş olacağız."

Kaynaklar :

<https://i.ytimg.com/vi/m11zG1Aa20E/hqdefault.jpg>
<http://www.diaiolaprimeraperu.com/online/images/2012/diciembre/20/e1.jpg>
<http://www.mimdap.org/wp-content/uploads/2009/08/ist-deprem.jpeg>
<http://www.turkey.com/forum/viewtopic.php?t=101551>

dipnot

Yrd. Doç. Dr. Muammer Tün, elde edilen bulgulara göre 70 yılda bir 5 büyüklüğünün üzerinde bir depremle karşılaşılmasının muhtemel olduğunu söylüyor.

MÜZİĞİN AYKIRI ÇOCUĞU:

METAL

Dünyada müzik türleri içerisindeki asi duruşuyla çoğu insanı kendisine hayran bırakan metal müzik, bir yaşam tarzı olarak da ifade ediliyor.

Özkan MUTLU

Metal müzik, sanat için alışlagelmiş yaşam şekillerinin sahip olduğu değerlerin dışındaki kavramların, teknolojik imkânlar dâhilinde yeni ses olanaklarıyla ifade edilmesi olarak kısaca tanımlanabilir. Bu türün öncü gruplarında müzik için klişeleşmiş aşk, sevgi, ayrılık gibi kavramların dışında karanlık, kötülük, korku belki de şiddet gibi yeni kavramların kullanıldığı görülüyor.

İnsanlık tarihinden bu yana insanlar var oldukları topluluklar içerisinde seslerini bir şekilde duyurmaya çalışıyorlar ve kendilerini ifade edebilmek için çeşitli yollara başvuruyorlar. Bunlardan en etkili yöntemin düşünceleri melodiye aktarmak olduğu inkâr edilemez bir gerçek. Bu sebeple birçok müzik türü ortaya çıktı ve bunlardan en dikkat çekici olanı ise Metal müzik oldu. Peki, Metal müzik nasıl ortaya çıktı? Hangi kitlelere hitap ediyor? Dünyanın en iyi Metal grupları kimler? Bir de bunları inceleyelim.

Metal müzik nasıl ortaya çıktı?

Metal müziğin ne zaman ortaya çıktığı tam olarak bilinmiyor. Metal müzik İngiltere'nin sanayi kenti olan Birmingham'da var olan düzeni müzik yoluyla eleştirmek isteyen ve günde 18 saat çalışan sanayi işçilerinin, mesai bitimlerinde yorgunluklarını atmak için bara gidip küçük yerel gruplar kurmalarıyla başlıyor. Dolayısıyla bu müzik türünün Tanrıları fabrika işçileri olarak biliniyor.

Müzik tarzları birbiriyle iç içe olduğu için bu müziğin alt yapısını oluşturan gruplar da Blues, Caz ve Klasik müzikten etkileniyor. Metal müziğin bilinen ilk grubu tamamı fabrika işçilerinden oluşan Black Sabbath'tir. Uzmanlar, ilk Metal müzik örneklerinin Kinks grubunun "You Really Got Me" ve Who'nun "My Generation" şarkılarını gösterseler de 1964'e denk düşen bu parçaların modern Metal müzikle karşılaştırıldığında sönük kaldığı gözleniyor.

Metal müzikte kullanılan temel enstrümanlar bir davul, bas gitar, ritim gitar, solo gitar, vokal ve bazen de klavye olarak sayılabilir. Günümüzde ise bu durum klasik enstrümanlarından (keman, piyano) elektrikli müzik enstrümanlarına kadar uzanıyor. Heavy Metal grupların da vokalistlerinin de seslendirdikleri parçalarda çeşitli üslupları ve tarzları var. Bunlar, boğazı yormayan temiz vokallerden hırıltılı çıkan derin vokallere, çığlığı andıran yüksek ve tiz tonlardan böğürtülü brutal vokale kadar geniş bir alanı kapsayan vokal türleri olarak biliniyor.

Metal müziğin ayrılmaz parçalarından "headbang", ritme göre kafa sallamak olarak da biliniyor. Bunun dışında konser sırasında sahneden dalış, kalabalık sörfü, pogo, moshing gibi aktiviteler de yapılıyor. Kısacası Metal müzik konserleri, olduğu yerde duramayan insanların yeri sayılıyor.

Her müzik türünde olduğu gibi Metal müzik de kendi içinde dallara ayrılıyor. Metal müziğin Heavy Metal, Black Metal, Death Metal, Doom Metal, Progressive Metal, Thrash Metal, Groove Metal, Glam Metal, Gotik Metal, Grunge Metal gibi alt türleri bulunurken Endüstriyel Metal, Senfonik Metal gibi karışım türleri de bulunuyor. Bu alt dalların ön-

cüleri ise şöyle sıralanıyor: Black Metal'de Bathory; Death Metal'de Death, Morbid Angel; Doom Metal'de Tiamat, Candlemass; Progressive Metal'de Dream Theater; Thrash Metal'de Metallica, Slayer; Groove Metal'de Lamb of God; Glam Metal'de Guns N' Roses; Gotik Metal'de Anathema; Grunge'da Nirvana; Senfonik Metal'de Epica, Haggard; Endüstriyel Metal'de Skinny Puppy, Rammstein.

Metal müziğin diğer türleri hakkında pek çok bilgi bulunsa da Metal müzik denilince akla ilk "Heavy Metal" geliyor. Heavy Metal, Metal müziğin bir alt türü olarak biliniyor ancak bu müziğin erken dönemleri için Metal müziğin genel adını da ifade edebiliyor.

"Heavy Metal" kavramı ilk ne zaman kullanıldı?

Heavy Metal, "her şeye karşı" bir müzik tarzı olarak duruyor ancak bu karşı çıkışın nasıl ve neden olduğu belli değil. Radikal bir müzik türü olarak Heavy Metal kapitalizmin telkin ettiği muhafazakâr yaşam tarzı isteğine "gürültü" yaparak karşı çıkıyor. Her ne kadar Metal müzik yapmasa da bu tarza ilham veren Jimi Hendrix, "İnsanlar salamura gibi üst üste yığılmışlardı. Onları harekete geçirmek için gürültülü müzik yapmaya karar verdim." diyerek Metal müzik yapmasının temel amacını belirtiyor.

Heavy Metal gruplarının öncülerinden Judas Priest'in solisti Rob Halford'un kendi kişisel zevklerine göre hazırladığı deriler, metal parçalar, çiviler, deri bileklikler ve botlardan oluşan sahne kostümü zaman içerisinde Heavy Metal müziğin dünya genelinde bir giyim tarzı hâline geldi.

Metal müziğin sembolü olan "Devil Horns" ise Ronnie James Dio tarafından bulunuyor. Dio

bu işarete "Kötülüğün Gözü" adını veriyor. Ronnie James Dio, bu işareti bulurken ilham kaynağının büyükannesi olduğunu söylüyor ve büyükannesinin yolda yürürken insanlara kötülüklerden koruma, şeytani kovma niyetinde bu hareketi yaptığını vurguluyor. Dio ise Heavy Metal ile bütünleşen işaret ile ilgili, "Benim bulduğum söylenemez ama ben onu mükemmelleştirip bir anlam yükledim." diyor.

Metal müziğin öncüleri kimlerdir?

Bu müzik tarzı dünya çapında İngiltere, Norveç, Finlandiya, Danimarka ve İsveç'te yaygın olarak dinlenirken ülkemizde de 1980'lerin ortalarına doğru popülerliğini artırmaya başlıyor. Pentagram, Whiskey, Dr.Skull, Akbaba, Kramp, Devil gibi gruplar ise Me-

tal müziğin Türkiye'deki ilk öncüleri olarak biliniyorlar.

Metal müzik festivalleri sevenlerine adrenalin dolu anlar yaşatıyor

Her yıl düzenlenen ve Metal-severlere büyük bir müzik şöleni vaat eden Metal müzik festivalleri, Dünyanın her yerinde gerçekleştiriliyor. İngiltere'de Full Moon Dog Festivali, İrlanda'da Download Festivali, Alman Metal festivali Wacken, İtalya'da Total Metal Festivali, Danimarka'da Kill Town Death Festivali, Finlandiya'da Finnish Metal Expo Festivali, Türkiye'de ise Zeytinli Rock, Rock'n Coke, Rock İstanbul, Barışarock, Sonisphere Festivalleri metalcilere keyifli anlar yaşatıyor.

Kaynaklar :
<http://galeri.uludagsozluk.com/tenstr%C3%BCman-%C3%A7alan-insanlar-720260/>
http://item.shopping.c.yimg.jp/ll/g-sakai_vox-amplug2_3
<http://www.ailekademisi.org>
<http://www.academia.edu/7589933/>

Bunları biliyor muydunuz?

-Led Zeppelin'in 1971 tarihli "Stairway to Heaven" şarkısı single olarak yayımlanmadan müzik listelerine giren tek şarkıdır.

-Avusturyalı grup AC/DC'ye ait "Back In Black" albümü tüm zamanların en çok satan Hard Rock albümü oldu.

-İngiliz grup Def Leppard "Hysteria" albümünün kayıtlarına girmeden önce grubun bateristi Rick Allen trafik kazasında sol kolunu kaybetti. Rick Allen için özel bir davul tasarlandı. Allen tek kolla mükemmel bir performans sergileyerek 1987 tarihli albümü grubun en çok satan albümü yapmayı başardı.

FESTİVAL FİMLERİNİN ÖDÜLLÜ YÖNETMENİ MURAT DÜZGÜNOĞLU

Bilge SÖNMEZ

Severek izlenen Emret Kometanım, Kapalı Çarşı, Sil Baştan gibi dizilerin yönetmenliğini yapan Murat Düzgünoğlu, aynı zamanda pek çok festivalden ödülle dönen bir film yönetmeni. Başarılı çalışmalarına imza atan Düzgünoğlu, "Hayatın Tuzu" adlı filmiyle 3. Uluslararası Bursa İpekyolu Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü'nü aldı. Film çekimine uzun süre ara veren Murat Düzgünoğlu, 2'inci filmi "Neden Tarkovski Olamıyorum?" ile 21. Adana Altın Koza Film Festivali'nde Yılmaz Güney Ödülü ve En İyi Yönetmen Ödülü'ne layık görüldü. Çektiği filmlerle adından söz ettiren Murat Düzgünoğlu ile festival filmleri üzerine konuştuk.

Türkiye'de düzenlenen film festivalleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Türkiye'de film festivalleri; seçilen filmler, kimlerin seçtiği, seçilme süreci, insanların ilgisi derken olumlu bir hâl almaya başladı ki pek çok festivalde seyirciyle bir araya gelebiliyoruz. İzleyici, filmi sinemada da gider izler, hiçbir ilişkiniz olmaz ama

festivallerde bir etkileşim var. Ben bunu önemsiyorum ve bu anlamda da değerli buluyorum. Zaman zaman festivallerden para ödülleri alıyorsunuz, bu da yeni filmler çekebilmek için önemli bir şey. Ben en azından para sıkıntısı yaşamıyorum ve açıkçası mutlu da oluyorum.

"Festival filmi diye bir tanımlama var"

Festival filmlerinin olumlu özelliklerinden bahsettiniz. Peki, olumsuz yönleri nelerdir?

Festival filmi diye bir tanımlama var. Bunun ne olduğunu bilmiyorum. "Festival Filmleri" kavramını bu tür filmleri yapmayan insanların isimlendirmesi olarak görüyorum. İçinde biraz küçümseme de barındırdığını düşünüyorum. Arzu etmeyle beraber gelen bir küçümseme bu. Festival filmi ya da sanat filmi diye adlandırılan filmler kimsenin sevmediği, sıkıcı filmler olarak görülüyor ama bu filmlerin niteliğine değil yansımaları üzerine bir bakış açıdır. Doğru tarafları da var üstelik ama genel olarak bu tarz bakanlarda bir küçümseme ve kategorize etme söz konusu. Bu yüzden bu tarz etiketlenen filmlerin

izleyici kitlesinde bir parça farklılık olduğunu düşünüyorum. Sinemayla başka türlü karşılaşmak isteyen ve bu filmleri sanatın bir alanı olarak gören, kendisi ile film arasında bağ kuran insanların bu kitleyi oluşturduğunu düşünüyorum.

Peki, bu olumsuz noktaların bu tarz filmleri geri planda bıraktığını söyleyebilir misiniz?

Bu sadece Türk sinemasında olan bir sorun değil, bu durum her zaman böyleydi. Bu, romanının roman yazması için bir engel değil. Sanat zor bir alandır. Alıcısının da bir düzenine olması gerekir. Kibirli bir bakış gibi gelebilir ama bu böyledir. Benim kitleye özgü film yapmak gibi bir görüşüm yok ama benim yaptığım filmin alıcısı bu tarz insanlar. Ben de istiyorum ki komşum da annemin komşusu da seyretsin ve kendisiyle bir bağ kursun. Tabii, benim görüşüme göre bu benim eksikliğim de olabilir.

Filmlerin tarihsel dönüşümü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Zamanla filmlerdeki nitelik artıyor. Nicelik arttığı için nitelik artmıyor belki ama film üreten insanın dünya ile bağı, entelektüel kapasitesi, kendisiyle karşılaşması, örnek aldığı sinemacılar

gibi birçok faktör var. Bu da kaliteyi artırıyor. Bundan 30-40 yıl önce yönetmen olarak iki tane isim sayardık ama bugün birçok isim sayabiliriz.

Film festivallerini, üniversitelerde de düzenlenerek öğrencilerle bir araya gelmesi açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben Eskişehir'e bu sayede geldim ve buradaki kitle ile bu vesileyle tanıştım. Mesela Ankara'da seyirci başka bir bakış açısıyla filme yaklaşıyor. Hatay'da, Van'da başka şekilde yorumluyor. Burada daha sinemanın içinden bakan bir yaklaşım var. İlginç buldum açıkçası.

"Festival filmi diye bir tanımlama var. Bunun ne olduğunu bilmiyorum. "Festival Filmleri" kavramını bu tür filmleri yapmayan insanların isimlendirmesi olarak görüyorum. İçinde biraz küçümseme de barındırdığını düşünüyorum. Arzu etmeyle beraber gelen bir küçümseme bu."

"En Kahraman Rıdvan" Anadolu Üniversitesi'ndeydi

Anadolu Üniversitesi Karikatür Sanatını Araştırma ve Uygulama Merkezinin düzenlediği "Bülent Arabacıoğlu 'En Kahraman Rıdvan'" adlı karikatür sergisinin açılış töreni Anadolu Üniversitesi Eğitim Karikatürleri Müzesi'nde gerçekleştirildi. Düzenlenen etkinliğe, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Sadettin Aygün, Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay, En Kahraman Rıdvan ve Tipi Tip karikatürlerinin çizeri Bülent Arabacıoğlu, Eğitim Karikatürleri Müzesi Müdürü Doç. Dr. Mesut Kurulgan ve pek çok karikatürsever katıldı.

Serginin açılış konuşmasını yapan Anadolu Üniversitesi Eğitim Karikatürleri Müzesi Müdürü Doç. Dr. Mesut Kurulgan, "Hiçbir süper gücü olmayan sakar ama bir o kadar da sevimli kahramanımız En Kahraman Rıdvan, dönem için geleceği sayılabilecek maceralarıyla Gırgır

dergisinin baskı sayısını dünya sıralamasında ilk sıralara yükseltti. Yüzde yüz değerli bir çizgi roman karakteridir. En kahraman Rıdvan karakteri bizim kuşağımızın vazgeçilmezleri arasında yer alıyor."

Güzel Sanatlar Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Sadettin Aygün ise düzenlenen serginin kısa bir hikâyesini anlatarak başladığı konuşmasında Karikatür tarihçisi Turgut Çeviker'in bir konuşmasından alıntı yaparak "Bizim çizgi romanın üç tane mihenk taşı ve zirvesi vardır. Bunlardan birincisi Turhan Selçuk'un "Abdülcanbaz", ikincisi Suat Yalaz'ın "Karaoğlan", üçüncüsü ise Bülent Arabacıoğlu'nun "En Kahraman Rıdvan" adlı eserleridir. Bu saydığım eserler birer ilktir ve öncü durumdadır. Ben kendilerine geldikleri için teşekkürlerimi sunuyorum." diye konuştu.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Bülent Arabacıoğlu ve sanatseverlere geldikleri için teşekkür ederek başla-

dığı konuşmasını şöyle sürdürdü: "Öncelikle böyle değerli bir sanatçımızın eserlerinin üniversitemize ait bir karikatür müzesinde sergileniyor olmasından duyduğum mutluluğu ve gururu ifade etmek istiyorum. Bunun yanında Bülent Beyin hemşehrimiz olması da ayrıca gurur verici bir olay. Eskişehir'de karikatür sanatına karşı ciddi bir teveccüh var. Müzemizde de bu tür karikatür etkinlikleriyle şenleniyor. Daha birçok karikatür sanatçımızın birçok eseri burada sergilenmeye devam edecek."

"Sayın Arabacıoğlu'nun En Kahraman Rıdvan karakteri çok önemlidir fakat benim üzerimde en büyük etki bırakan karakteri Tipi Tip'tir." şeklinde konuşmasına devam eden Prof. Dr. Gündoğan, Tipi Tip karikatürünün çocukluk anılarının karakteri olduğunu da sözlerine ekledi.

Prof. Dr. Gündoğan, "Ben çocukluğumda Tipi Tip karakterini okumak için her gün sakız alırdım.

Dolayısıyla Bülent Bey'in karikatür müzesine geleceğini duyduğumda rektörlükte her şeyi bırakarak 'Mutlaka bu sergiye gitmeliyim.' diye düşündüm. Kendisiyle ilk defa tanışıyoruz ve her zaman bu tür sergilerle bizi onurlandırmasını bekliyoruz. Kendisinin bize şevk vermesini istiyoruz çünkü Anadolu Üniversitesi'nin Karikatür Kulübü ve Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılan karikatür temalı pek çok etkinliği var. Ayrıca TRT Okul aracılığıyla karikatür ile ilgili programlar da yapıyoruz. Sayın Arabacıoğlu'ndan bu sanat dalının geliştirilmesi için bize akademik anlamda destek olmasını istiyoruz. Kendisine, Karikatür Müzesimize teşekkürler için çok teşekkür ediyorum." diyerek konuşmasını noktaladı.

Son olarak Bülent Arabacıoğlu ise En Kahraman Rıdvan karakterinin oluşma sürecinden bahsetti.

Sergi 3-30 Nisan tarihleri arasında ziyaretçilere açık kalacak. **■**

Haber: Ramazan BALI

DOĞAL DENGELER

KEŞFEDİLEN YENİ TÜRLER VE NESLİ TÜKENEN HAYVANLAR

“ İnsanlar hayvanlara karşı saygılı ve duyarlı olmadıklarından, birçok hayvanın nesli tükeniyor, bazıları ise bu tehdit altında yaşıyor. ”

Gülçin SAKARYA

Hayatımıza her gün yeni şeyler katıyor, yeni bilgiler öğreniyoruz. Dünya üzerinde olan bitenden her zaman haberdar olmak istiyoruz ve dünya geliştikçe biz de geliyoruz. Dünya üzerinde keşfedilmeyen o kadar şey var ki... Yaşadığımız bu gezegen doğal güzellikleriyle, yaşayan sevimli canlılarıyla bizde merak uyandırıyor ve araştırma gereği duyuyoruz. Bilim adamları da boş durmuyor ve bir yıl içinde onlarca canlı türü keşfediyor, bizlere sunuyor. Ayrıca keşfedilmeyi bekleyen milyonlarca canlı türü olduğunu belirtiyor. Fakat doğanın döngü hâlinde olması gerekiyor ve keşfedilen hayvanlar olduğu kadar nesli tükenen hayvanlar da oluyor. Hayvan türleri keşfedildikçe biz yeni bilgiler öğreniyor, kendimizi geliştiriyor ve merak duygumuzun peşinden koşmaya devam ediyoruz.

Keşfedilen yeni türler

Altın-Sırtlı Şehir Kurbağası-Hylarana Urbis

Sri Lanka ve Hindistan'da bulunan yedi altın-sırtlı kurbağadan biri olan Hylarana Urbis, şehirlerde bulunan küçük gölcüklerde yaşıyor. 2014 yılında keşfedilen bu canlı türü, büyük ihtimalle şehirler kurulmadan önce orada yaşadıkları için, şehir gölcüklerini yaşam alanı olarak seçiyorlar. Altın sırtlı şehir kurbağası, hem suda hem de karada yaşayabiliyor.

Atlantik Denizi Leopar Kurbağası - Rana Kauffeldi

Kahverengi ve yeşil tonlarında leopar desenli olan bu tür, New York ve New Jersey yakınlarındaki göletlerde ve sulak yerlerde yaşıyor. İlk olarak Staten Adası'n-

da keşfedilen bu tür, Connecticut'dan Kuzey Carolina'ya kadar geniş bir bölgede görülüyor.

Türk Alabalığı-Salmo Kottelati

Türk alabalığı, geniş ağız nedeniyle diğer alabalık türlerinden ayrılarak somonların da olduğu gruba giriyor. Genetikleri biraz farklı olduğu için ağırlıklı olarak, yanal çizgi, büyük bir ağız ve toplam uzunluğu 21 cm olma gibi özellikler taşıyan bu balık, Akdeniz'de görülüyor. Tamamen Yeni Bir Tür-Bryde Balinası: Kutupların biraz uzağında, tropikal ve subtropikal sularda yaşayan bu balina türünün adı, Güney Afrika'nın Durban kentinde ilk defa balinalılık istasyonu kuran Norveç konsolosu Johan Bryde'dan esinlenerek konuluyor. Uzunlukları 10-25 metre olup, ağırlıkları ise 25.000 kilograma kadar ulaşabilen bu tür, 300 metre kadar derinliğe ulaşabiliyor.

Anzu Wyliei Dinozoru

Mezopotamya'daki tüylü ve iblis şeytani olarak bilinen Anzu'dan gelen ve bu dinazor türü, 2014 yılında Kuzey ve Güney Dakota'da bulunan fosiller yardımıyla keşfediliyor. 'Cehennemden Tavuk' takma isimli bir kuşa benzeten bu dinazorun, daha önceden tahmin edilen bir hayvan türü olduğu belirtiliyor.

Tehlike altında olan türler

İnsanlar hayvanlara karşı saygılı ve duyarlı olmadıklarından, birçok hayvanın nesli tükeniyor, bazıları ise bu tehdit altında yaşıyor.

Panda

Yalnızca Çin'in Güneybatı'sında görülen pandalar, doğal yaşam ortamlarında yaklaşık 10-15 yıl, hayvanat bahçelerinde ise yaklaşık 30 yıl yaşıyor. Şu an yeryüzünde 1600 kadar panda bulunuyor.

Caretta Caretta

Akdeniz sahillerine yayılmış bir yaşam alanı olan Caretta Carettalar, iri bir kafası ve kızıl koyu kahverengi arasında değişiklik gösteren rengiyle diğer kaplumbağalardan kolayca ayırt edilebiliyor. Şu an dünyada 100 ile 200.000 civarında Caretta Caretta kaldığı tahmin ediliyor.

Kutup Ayıları

Kutup bölgelerinde buzulların erimesiyle yaşam alanı tehlikeye giren kutup ayılarının, eğer durum düzelmezse önümüzdeki 45 yıl içinde %30 oranında azalacağı öngörülüyor.

Penguenler

Tasmania'nın güneyinde Antarktik kıyısında yaşayan imparator penguenlerinin sayısının, son elli yılda 3 bine kadar düştüğü belirtiliyor. Buzulların erimesine bağlı olarak görülen bu azalmanın artarak devam edeceği ifade ediliyor.

Kısa Gagalı Yunus

Akdeniz alttürü olan kısa gagalı yunus sayısının, son 40 yıl içinde aşırı avlanma ve yaşam alanlarının bozulması sonucu %50 düştüğü belirtiliyor.

Bunların dışında dünyada nesli tükenen hayvanlar ve kalan sayıları ise şöyle sıralanıyor:

Javan Gergedanı: 60
Altın Başlı Langur: 70
Dev Mekong Yayın Balığı: 200
Cross River Gorili: 300
Vaquita (Meksika yunusu): 300
Pigme Borneo Fili: 500
Sumatra Kaplanı: 600
Siyah Ayaklı Dağ Gelinciği: 1000

KAYNAKÇA
<https://tr.pinterest.com/pin/516154807263985225/>
<http://hdscreen.me/walls/animals/animals-panda-bears-2511934-1920x1200.jpg>
<https://tr.pinterest.com/pin/514325219920079365/>
<http://www.ghulmil.com/wp-content/uploads/snow-covered-trees-hd-wallpaper.jpg>

ELEKTRİĞE YÖN VERENLER

Günümüz yaşamında olmazsa olmaz denilen şeyler nelerdir? Akıllı telefonlar? Bilgisayarlar? Televizyonlar? Yoksa şehirleri ve dünyayı aydınlatan ışıklar mı? Peki ya elektrik olmasaydı ne olurdu?

Onur DEMİR

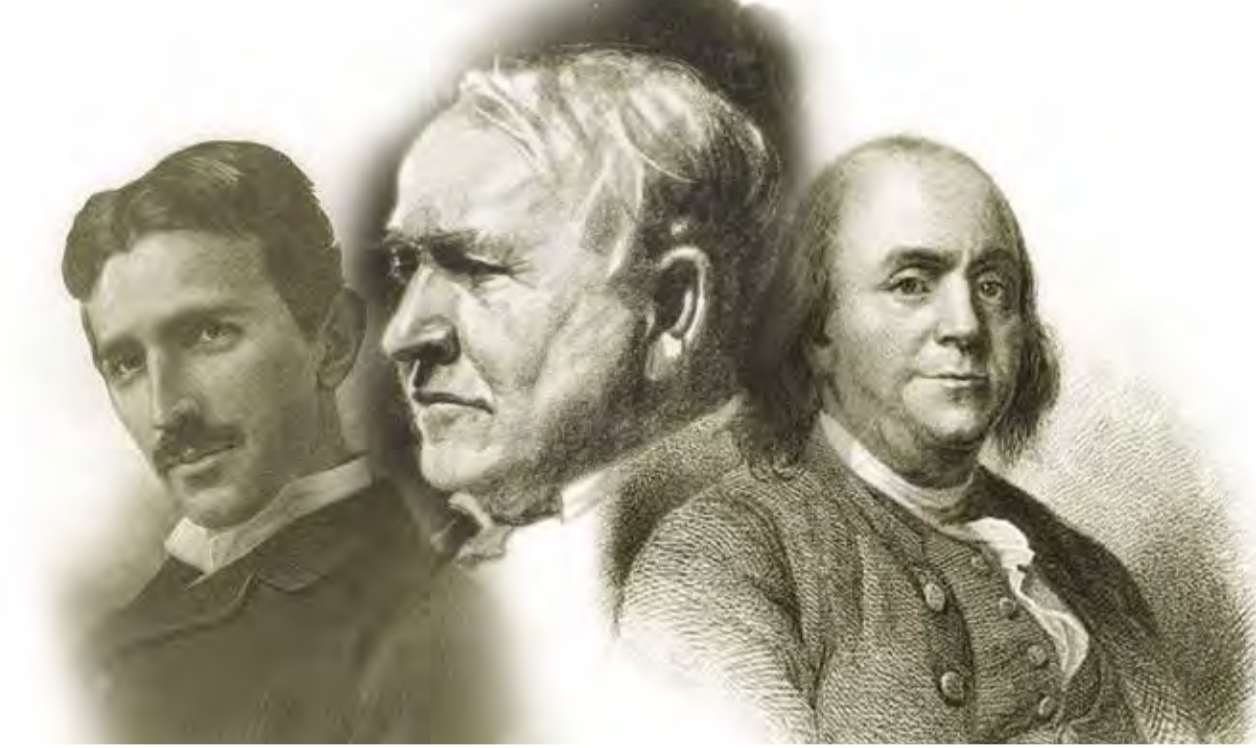
21. yüzyılda yaşayan insanların yaşam tarzına yön veren ve hayatını sarıp sarmalayan aletler, elektrik enerjisine yön veren mucitler olmadan olmayabilirdi. Peki, kim bu mucitler? Hemen her gün; hatta her dakika kullandığımız, birçoğunu evde unuttuğumuzda ya da kullanmamıza engel bir durum olduğunda kendimizi çok kötü hissettiğimiz bu aletlere hayat veren enerjiyi, kimler günümüz dünyasına ulaştırdı hiç merak ettik mi? Benjamin Franklin, Michael Faraday, Nikola Tesla ve diğerleri günümüzü aydınlatmayı başarırken dönemlerinin çok üstündeki zekâlarıyla insanlığa büyük katkı sağladılar. Yine bu isimler, sadece keşifler yapmakla kalmayıp kendilerinin açtıkları patikalarla kendilerinden sonrakilere uçsuz bucaksız yollar yapmasını sağladılar.

Benjamin Franklin ve uçurtma deneyi (1706-1790)

17 çocuklu bir ailenin 10. çocuğu olarak dünyaya gelen ve 12 yaşında okulu bırakan Benjamin Franklin, elektrik yüklerinin artı ve eksi olarak isimlendirilmesinde başrol oynarken çeşitli deneyler yaparak elektriğin bazı ortamlarda fazla, bazı ortamlarda ise eksik olan bir sıvı olduğu görüşüne vardı. Her iki cisimde eksiklik ya da fazlalık olması durumunda birbirlerini ittiklerini, birinde fazla birinde eksiklik olması durumunda ise birbirlerini çektiklerini ileri sürdü. Bunu yaparken de fazlalığı artı elektrik, eksikliği ise eksi olarak isimlendirdi.

Leiden şişesi (ilk elektrik depolama cihazı) ile ilgili deneyler yapan Franklin, şişeden boşalan elektriğin oluşturduğu ses ve kıvılcımlar ile fırtınalı havadaki gök gürlütüsü ve şimşek arasında bir ilişki olabileceğini düşündü. Franklin, deneylerinde birbirlerine sürtünen cisimlerin elektrikle yüklendiğini ve bu cisimler arasında kıvılcımlar olduğunu fark ederek yıldırımların da bu elektrik olayının benzeri olabileceğini düşündü. Bulutların da birbirine sürtünen cisimler gibi fırtınalı havalarda sürtünerek elektrikle yüklendiğini, şimşek ve yıldırımlarında bunun bir sonucu olduğu biliyordu. Bu fikri ispat etmek isteyen Franklin, ünlü uçurtma deneyini yapmaya karar verdi. 1752 yılında, fırtınalı bir günde havalandırdığı uçurtmaya bir anahtar bağladı. Fırtınada islanan uçurtma, buluttaki negatif yüklerin etkisiyle hareketlendi ve Franklin elinde bir şok hissetti. Hemen ardından anahtarda bir parlama gördü. Böylece Franklin, bulutların durgun elektrikle yüklü olduğunu keşfetti ve yıldırımın elektrik boşalması ile gerçekleştiğini bulmuş oldu.

Franklin, iki yardımcısının öldüğü bu deneyden yola çıkarak,

düşen yıldırımı toplayıp zarar vermeden zemine indiren ve yıldırma karşı bir korunma aracı olarak toprağa bağlı bir metal çubuk olan paratoneri icat etmiş oldu.

Franklin, elektrik alanında yaptığı çalışmalarla kendisinden sonraki bilim adamlarına önemli miraslar bıraktı. Benjamin Franklin; batarya, şarj, kondansatör, iletken, artı-eksi uçlar ve bobin gibi kavramları bilim dünyasına kazandıran isim oldu.

Deneyel bilimin prensi "Michael Faraday" (1791-1867)

19. yüzyılın en önemli bilim insanlarından birisi olan Michael Faraday, elektromanyetizma ve elektrokimya alanlarına damga vurmuştur, 1791 yılında İngiltere'de yoksul bir ailenin 4. çocuğu olarak dünyaya gelen Faraday, temel eğitimi aldıktan sonra okulu bırakıp yerel bir kitapçıda ciltleme işi yaptı. Faraday, kütüphanede okuduğu kitaplar sayesinde birçok bilimsel kavrama hâkimdi. 1812 yılında Londra'daki Kraliyet Enstitüsü'nde, dönemin bilim adamlarından Sir Humphry Davy tarafından verilen kimya konferansına bir bilet buldu ve bu konferans, Faraday'ın yaşamında bir dönüm noktası oldu. Davy'nin konferansında aldığı notları ciltleyerek Kraliyet Enstitüsü Başkanı Sir Joseph Banks'a yollayan Faraday bir cevap alamadı. Faraday tekrar, Davy'ye asistanı olabilmek için notlarının bir kopyasını gönderdi. Notları okuyan Davy, Faraday'dan çok etkilendi ve bir süre sonra asistanının işten ayrılması nedeniyle Faraday ile iletişime geçti. Davy, laboratuvarın temizlik işlerini yaptırma düşüncesiyle Faraday'ı işe aldı. Faraday bu kötü teklife rağmen çalışmaları için önemli bir adım olarak gördüğü işi kabul etti.

Davy, 1813 yılında Kraliyet Enstitüsü'nden ayrıldı ve

Avrupa'ya uzun bir yolculuğa çıktı. Bu yolculuk Faraday'ın İtalyan fizikçi Alessandro Volta ve Fransız kimyager Nicolas Vauquelin gibi usta bilim adamlarıyla tanışmasına vesile oldu. Davy'e kömür madenlerinin aydınlatılması için bir güvenlik lambası geliştirmesine yardımcı oldu. Bu özel lamba, sıcak gazları soğutma özelliği ile lambanın bir grizu patlaması yaşatmasını engelliyordu.

Faraday 1820'de Danimarkalı fizikçi Hans Christian Oersted'in bir telden geçen elektrik akımının tel çevresinde manyetik alan oluşturduğunu bulmasından yola çıkarak menteşeli bir tel, mıknatıs ve kimyasal pilden oluşan bir cihaz yaptı. Bu cihaz tarihteki elektrik enerjisini

mekanik enerjiye çeviren ilk elektrik motoru olma özelliğini taşıdı.

Faraday, kendi çalışmalarını bilim dünyasına sunarken başka deneyler yapmaya devam etti. Anlık bir müdahale ile sürekli akım oluşturmayı planlıyordu. Manyetik bir alan kullanarak bakır bir disk miknatisin sabit kutupları arasında döndürdü. Diskin içinden geçen bir telle elektrik akımını üretti. Bu deney tarihin en büyük buluşlarından biri olan elektrik jeneratörünü ortaya çıkardı.

Faraday'ın adını da verdiği "Faraday Kafesi" ise elektriksel iletken metal ile kaplanmış veya iletkenler ile ağ biçiminde örülmüş, içteki hacmi dışardaki elektrik alanlardan koruyan bir muhafaza olmasıyla dikkat çeken büyük bir icattır.

Faraday, daha birçok bilimsel çalışmayı başarıyla sürdürdü ancak zihinsel bir çöküntü yaşamaya sonuca çalışmalarını başkalarına bıraktı. Yaşadığı sağlık problemini atlatamayan bu dâhi adam çalışmalarına bir daha eskisi gibi devam edemedi. Manyetik kuvvet çizgileri, bileşik benzen, elektroliz yasaları gibi çalışmalarına da iz bırakan Faraday, bilim tarihinde unutulmazlar arasındaki yerini aldı.

Zamanın çok ötesindeki dâhi; Nikola Tesla (1856-1943)

Sırp asıllı Amerikan mucit Nikola Tesla, 1856 yılında Hırvatistan'ın Smiljan kentinde doğdu. Mükemmel bir hafızaya sahip olan Tesla 6 dil öğrendi. Gratz'teki Pliteknik Enstitüsü'nde matematik, fizik ve mekanik üzerine 4 yıl çalıştı. Tesla, elektriğin kablosuz taşınabileceğini kanıtlayarak zamanın ötesinde bir dâhi olduğunu gösterdi. Bilinenin aksine, günümüzde mucitlerinin başkası sanıldığı radyo, X ışınları, floresan lamba, neon ışıkları, radar, otomobillerin ateşleme sistemleri, elektron mikroskobu ve mikrodalga

fırın Tesla tarafından bulunmuştur.

Tesla, 1884'te Amerika'ya geldiğinde Thomas Edison için çalıştı. Edison, ampulün patentini almış ve elektriğin dağıtımını için bir sistem arayışına girmişti. Çalışmalar sırasında sistemdeki aksaklığı çözmesi için Tesla'dan yardım isteyen Edison, Tesla'nın sorunu çözmesine rağmen, çözüme karşılık vaat ettiği para ödülünü vermedi. Çalışmalarındaki yöntem farklılıkları ve anlaşmazlıklar yüzünden Edison ve Tesla anlaşamadı ve Tesla istifaya etti. Bunun sonucu olarak Edison, Tesla'nın çalışmalarını kötülemeye başladı.

Edison'un yanından ayrılan Tesla, kendi laboratuvarını kurdu. Elektriğin taşınması için Edison'unkinden daha iyi bir sistem geliştiren Tesla, sistemde DC (Doğru Akım) yerine AC (Alternatif Akım) kullandı. Tesla'nın geliştirdiği transformatörler ile elektrik ince kablolarla uzak mesafelere taşınabiliyordu. Oysa DC sisteminde büyük elektrik santralleri kurmak ve kalın kablolar kullanmak gerekiyordu. Tesla'nın AC konusundaki başarıları, George Westinghouse adındaki bir girişimcinin dikkatini çekmişti. Tesla ile anlaşan Westinghouse, imkânsızlıklar yüzünden gerçekleştiremediği çalışmaları olan Tesla'ya büyük bir kaynak olmuştur.

DC sistemine büyük yatırım yapan Edison ise AC sisteminin güvensiz olduğunu öne sürerek, Tesla'nın çalışmalarına darbe vurmaya çalıştı. Tesla da buna karşı kendi pazarlama kampanyasına başladı ve 1893'te Chicago'daki yaklaşık 21 milyon kişinin katıldığı Dünya Fuarı'nda, AC'nin güvenilirliğini kanıtlamak amacıyla kendi vücudundan geçirdiği elektrikle çok sayıda ampul yaktı. Daha sonra ismini kendisinin verdiği bobinler (Tesla Bobini) yardımıyla oluşan şimşekleri seyircilerin üzerine fırlattı ve kimseye bir şey olmadı. Tesla bu sayede doğru şekilde kullanılan bu sistemin kimseye bir zarar vermeyeceğini göstermiş oldu.

Tesla, yaşadığı çağın çok ötesinde düşünen biri olarak floresan lambayı endüstrinin üretiminden 40 yıl önce kendisi için kullanıyordu. Amerikalı mucit kablosuz enerji iletimi çalışmalarıyla beraber radar, uzaktan kumanda ve ucuz enerji sistemleri gibi çalışmalarına günümüz dünyasına şekil verdi. Radyo konusundaki ilkeleri icadından 10 yıl önce gösteren Tesla, Edison'un karalama kampanyalarının sonucu olarak bulamadığı maddi destek eksikliğiyle birçok çalışmasını hayata geçiremedi. Elektrik üzerine yaptığı sayısız deneyin ardından 1943 yılında en çok patent sahibi kişi olarak dünya tarihine geçen Tesla, milyarder olabileceksen 86 yaşında bir otel odasında meteliksiz hâlde ölü bulundu.

KAYNAKÇA
<http://www.gunceltarih.org/2011/08/bir-mucit-olarak-benjamin-franklin.html>
<http://ansedio.com/haber/21-madde-ile-nikola-tesla-nin-zaman-nin-cok-otesinde-bir-insan-oldugunun-kanti-426731>
<http://haff.org/yazi/nikola-tesla-gercek-buyuk-mucit/>
<http://www.bilgiustam.com/nikola-tesla-bir-elektrik-dahisi/>
<http://www.elektrikport.com/universite/michel-faraday-4488#ad-image-0>
<https://tr.pinterest.com/pin/987977855100098/>
<https://tr.pinterest.com/pin/14341156935714345/>
<https://tr.pinterest.com/pin/477451997967408249/>
<https://tr.pinterest.com/pin/398568635744201022/>

BORSADA BEKLENTİLER ALINIR GERÇEKLER SATILIR

Borsa, hem bireysel hem de kurumsal tasarruf sahiplerine hitap eder. Bireysel yatırımcılar, tasarruflarını değerlendirmek amacıyla borsaya gelir. Kurumsal yatırımcılar ise emeklilik fonları, sigorta şirketleri gibi başkalarının tasarruflarını kendi bünyesinde toplayıp onları değerlendirmeye çalışan kurumlar olarak özetlenebilir. Ancak borsada işlem yapabilmek için ne gereklidir? Ne kadar bilgi sahibi olunması gerekir? Borsaya dair temel bilgileri Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fatih Temizel ve Yrd. Doç. Dr. Burhan Doğan ile görüştük.

İrem ENGİN

Borsada sadece hisse senetleri işlem görmez. İşin yatırımcı tarafı, menkul kıymetlere olan talebi oluşturur. Sermaye piyasası araçlarının hemen hemen tümü farklı ölçülerde talep, bu talebe göre de işlem görür. Bu durum ülkeden ülkeye ya da zaman içerisinde değişir. Bir dönem hisse senedi ve türevleri cazipken bir dönem tahvil ve türevleri daha cazip olabilir.

İşin talep tarafında bireysel ve kurumsal yatırımcılar, arz tarafında ise şirketler vardır. Şirketler, en temelleri hisse senedi ve tahvil olan menkul kıymet ihraç ederek yatırımlarını finanse eder. İhtiyaçlarına göre uzun vadeli öz kaynak ya da yabancı kaynak temin eder. Dolayısıyla şirketler açısından sermaye piyasalarının organize olmuş biçimi olan borsanın, Türkiye'deki en somut örneği Borsa İstanbul'dur.

Borsa kime hitap eder?

Genelde satıcının büyük ve tek, alıcının ise küçük ve çok sayıda olduğu piyasalarda yatırımcılar ile şirketleri; yani alıcı ve satıcıyı bir araya getirmek için aracılık hizmetine ihtiyaç

duyulur. Bu hizmeti sağlayan finansal aracı kurumlar, ilgili mevzuata göre ülkeden ülkeye; hatta aynı ülke içerisinde farklı tarihlerde farklı isimler alabilir.

Borsada yapılan işlemlerle ilgili kuralların belirlenmesi ve uyulup uyulmadığının denetlenmesi için düzenleyici ve denetleyici bir otorite gerekir. Bu otorite genellikle kamu gücüdür ve kamu, bunu Türkiye'de Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) adını verdiğimiz kurul aracılığıyla yapar. SPK, Türkiye'nin en eski, en olgun, en iyi organize olmuş, 30 yılı aşkın geçmişli olan ilk bağımsız denetim ve düzenleme kuruluşudur. Sermaye Piyasası Kanunu'na dayalı olarak kurulan bu yapı, ikincil mevzuat düzenlemelerini yapar; bu düzenlemelerin piyasada uygulanıp uygulanmadığını denetler. Böylece hem alıcıların hem satıcıların çıkarlarını korumaya çalışır. Borsalar, hem şirketler kesimine hem tasarruf sahiplerine hem de kamusal otoriteye hizmet eder.

Borsada herkes işlem yapabilir mi?

Borsada doğrudan işlem yapılması mümkün değildir. Kurallara uymak kaydıyla aracı kurumlar ile işlem yapılabilir.

1 Türk Lirası (TL) bile borsada değerlendirilebilir. Temel bir mevzuata göre

nominal; yani üzerinde yazılı değeri 1 TL olan hisse senedi, bir adet hisse senedi olarak kabul edilir ve aksi belirtilmedikçe sahibine bir oy hakkı verir. Yani cebinde 1 TL olan herhangi bir kişinin borsadan hisse senedi alabilmesi konusunda hiçbir yasal engel bulunmaz.

Borsada işlem yapmak için tasarruf sahibi olmak gerekir. Yani temel ihtiyaçlar karşılandıktan sonra ayrılacak miktarın borsada değerlendirilmesi uygun olabilir. Elektrik faturası ödenecek parayla, bankadan çekilen krediyle borsada hisse senedi ya da tahvil alımı tavsiye edilmez. Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta, borsanın 2008 kriziyle birlikte oldukça popüler bir kavram olan "finansal okuryazarlık" gerektirmesidir. Tasarrufları mevduat hesabına yatırıp gece rahat uyuma alternatifi varken hisse senedi almak risklidir ve de emek ister. Hisse senedi satın almadan önce, aldıktan sonra ya da satmaya hazırlanırken hep ev ödevi yapmak gerekir. Bu da herkese göre değildir. Bunları yapamıyorsanız, bunları sizin için yapacak kurumlardan hizmet alamıyorsanız yaptığınız iş biraz daha karmaşık hâle gelir ve bu karmaşıklığı risk olarak kabul edebilirsiniz.

Borsanın yan hizmetlerinden biri de menkul kıymetleri bölünebilir kılmasıdır. Bu da tasarruf sahiplerinin çok küçük paralarla bile hisse senedi alabilmesini olanaklı hâle getirir. Bir ev ya da arabanın bölünebilirliği sınır-

lıyken, hisse senetleri ve tahvillerin bölünebilmesi borsa sayesinde olanaklı hale gelir. Bugün, bir dairenin bir odasını satın almak mümkün değilken borsada çok kıymetli bir gayrimenkulün bir parkesine eşit miktarda hisse senedi almak mümkündür. Çok küçük paralarla büyük sermayeleri bir araya getirip önemli yatırımların ülke ekonomisine kazandırılması, borsanın önemli bir hizmetidir.

Borsa buluttan bile nem kapar

Borsa her şeyden etkilenir; çünkü borsada beklentiler alınır gerçekler satılır. Yatırımcılar, hisse senedi veya tahvil aldığını düşünür ve elbette alır. Aslında satın aldıkları bir beklentidir. Bu beklenti kimi zaman bir ekonomik büyüme veya küçülme, bir faiz artışı ya da azalışı, döviz kurunda bir yükseliş; yani devalüasyon ya da revalüasyonudur. Kimi zamansa ekonomik savaşlar, siyasi savaşlar ya da salgın hastalıklardır. Dolayısıyla toplumu ilgilendiren ve etkileyen her tür beklenti, borsadaki fiyatlamaya sürecine yansır. Çünkü borsadaki fiyatlamaya süreci rasyonel olduğu kadar irrasyonel beklentilerle de şekillenir.

“ Borsada yapılan işlemlerle ilgili kuralların belirlenmesi ve uyulup uyulmadığının denetlenmesi için düzenleyici ve denetleyici bir otorite gerekir. ”

Yatırımcılar kimi zaman korkularıyla kimi zaman da kendilerine çok güvendikleri için heyecanla fiyatlamaya yapar. Bu durum, fiyatların olması gerekenden daha düşük ya da daha yüksek olmasına neden olur. Kısacası, yaşamdaki her türlü gelişme fiyatlara etki eder.

Açılış/Kapanış Seansları nasıl belirlenir?

Borsaların fiziksel bir ürünü yoktur. Fabrikadan çıkan otomobil gibi bir ürünü borsada arıyorsak bu, fiyat verisidir. Arz ve talep karşı karşıya getirilerek bir fiyat bilgisi üretilir. Bu bilginin sağlıklı ve adil bir biçimde üretilmesi borsayı geliştirir. Borsalar bunu doğru biçimde yapabilmek için açılış seansı, kapanış seansı, piyasa yapıcısı gibi mekanizmaları devreye sokabilir. Geçmişte bizim borsamızda bunların büyük bir kısmı yokken ihtiyaç olduğuna karar verildiği için mevcut dönemde bazıları uygulamaya geçmiştir. Burada oluşan her bir fiyatın olabildiğince çok katılımcının kararı ile oluşmasına zemin hazırlamak üzere bu tip gelişmeler yapılır. Yani bir adet hisse senedinin el değiştirmesi sırasında oluşan fiyatın piyasa fiyatı olarak yansması farklı bir durum, 1000 adet hisse senedinin el değiştirmesi sırasında oluşan fiyatın güvenilirliği farklı bir durumdur.

Endeksler neyi ifade eder ?

Borsa İstanbul'da şu anda 300 civarında hisse senedi bulunuyor. Borsanın genel yönünü görmek için de sayısal göstergeler olan ve ortalama alınarak hesaplanan endekslere ihtiyaç vardır. Hangi topluluk hakkında fikir edinmek isteniyorsa o topluluk için hazırlanmış hisse senedi endekslerine bakılması yeterlidir. Ayrıca, borsanın akşam değer kazanması ya da değerinin düşmesi o oranda para kazanıldığı ya da kaybedildiği anlamına gelmez. Çünkü borsanın içinden alınan bir veya iki hissenin haricinde geriye kalan onlarca hisse senedi vardır. Dolayısıyla endeksler, bireyler açısından genel yönü özetlemek bakımından oldukça kullanışlıdır.

Kurumlar açısından ise endeksler, risk yönetiminde kullanılan araçlar olarak da değerlendirilir. Örneğin BIST30, borsa tarafından belirlenen kriterleri sağlayan en büyük, en çok işlem gören 30 adet şirketin fiyat verilerinden hareketle, olan durumu ifade eder. Bunlar dönem dönem değişir. Türkiye'nin en büyük şirketleri genelde buradadır. Ayrıca, BIST30 endeksi vadeli işlem kontratlarında da baz olarak kullanılır. Onun dışındaki endekslerde henüz böyle bir misyon yoktur.

Peki, ya borsada değişimler nasıl yaşanır? Hisse senedi alım-satımında nelere dikkat edilir? Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Burhan Doğan örneklerle bize aktardı.

Diyelim ki bir şirket sahibisiniz. Şirketinizi büyütme istiyorsunuz, üçüncü fabrikayı açacaksınız. Bunun için paraya ihtiyacınız var. Bankadan kredi çekebilirsiniz; ancak teminat göstermelisiniz. Önceki varlıklarınızı; birinci ve ikinci fabrikanızı. Eğer işleriniz yolunda gitmezse, örneğin üçüncü fabrikadan verim alamazsanız, krediyi ödeyemezsiniz ve malvarlığınızı; yani birinci ve ikinci fabrikalarınızı elinizden gider. Yani bankadan kredi çekmenin riski var mı? Var.

İkinci olarak, borçlanma senetlerinden kısa vadeli olarak

bono ve uzun vadeli olarak tahvil çıkartabilirsiniz. Bunun da bir maliyeti var; belirli bir faiz oranıyla karşı tarafa ödenir. Üçüncü olarak da anonim şirketseniz, şirketi halka arz edebilirsiniz; yani kendinize ortak arayabilirsiniz ve %49'a kadar satışı gerçekleştirebilirsiniz. Bu oran %49 çünkü anonim şirkette %51 hisse sizin elinizde olursa yönetim kurulunda söz hakkı da sizde olur. Halka arz için, aracı kuruluşlarla anlaşsınız, şirketinizle ilgili bir araştırma yapılır, değer biçilir. Aracı kuruluşlar, birincil piyasada dediğimiz piyasada bu hisseleri alıp ikincil piyasada satar. Birincil piyasada biz işlem yapamayız, bankalar gibi aracı kuruluşlar işlem yapabilir.

Örneğin 2 TL değeri olan hisse senedini sizden 1.90 TL'ye alır, 2 TL'ye satar. Aradaki fark aracı kuruluşun komisyonu olur. Böylelikle hisse senetleri, daha önceki ismiyle İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), şimdi ise Borsa İstanbul dediğimiz ikincil piyasaya aktarılır.

Yatırımcı bu hisse senetlerini niçin alır?

Birincisi, hisse senedinin değeri şirketin değerine bağlıysa alabilirsiniz. X şirketinin çok kârlı bir dönem geçireceğini öngörüyorsunuz ve hisse senedini almak istiyorsunuz. X şirketi çok fazla mal satarsa değeri artar ve buna bağlı olarak elinizdeki hisse senedinin değeri artar. İkincisi, hisse senedini aldığınızda şirkete ortak olursunuz. Kârdan belirli bir pay hisse senedi sahiplerine dağıtılır.

Büyük balık küçük balığı yutar

Borsada spekülasyon hareketleri de olabilir. Borsaya yeni giren yatırımcılar analizleri ve teknikleri bilmedikleri için daha çok İnternet sitelerinden ya da başkalarının söylemlerinden yola çıkarak alım

yapıyor.

Örneğin, X hisse senedinin değerinin artacağı söyleniyor. Aslında, X hisse senetlerini daha önceden aldıkları için bu hisse senetlerinin değerini arttırarak birilerine satmaya çalışıyor olabilirler. Yanlıya düşmemeli, işi öğrenmeden hisse senedi alımına geçilmemeli. Bu tarz spekülasyon hareketleri anlayabildikten sonra teknik analizlere ve bilançolara bakmak gerekir. Örneğin, bir işletmenin bilançosuna baktığınızda döviz cinsinden borcu çok fazlaysa, kurlar arttığı zaman borcu da artar. Ne kadar kârlı bir işletme olursa olsun borcu arttıktan sonra hisse senedinin değeri düşer. Bir şirketin özsermayesi, sermayesi, borçlanma durumu, aktif pasiflerin durumuyla teknik analizleri, teknik analizler sayesinde de riskleri ölçülür. Buna bağlı olarak da hisse senedi alım satımı yapılır. Bu tespitler yapıldıktan sonra hangi senetlerinin değerinin artıp artmayacağını önceden tahmin edilebilir.

Tahminler ne zaman yanılır?

Tahminler her zamanlar doğru olmayabilir, yanlıya düşülebilir.

Örneğin, bir şirketi takip ediyorsunuz, başarılı olacağını duyuyorsunuz. Bilançosuna bakıyorsunuz, teknik analizleri yapıyorsunuz ve o hisse senedini alıyorsunuz. İki üç hafta sonra çıkan bir siyasi olay ya da bir haber bütün dengeleri değiştirebilir. Siz, şirketin değerine bakarak hisse senedini alsanız da Rusya'da çıkan bir kriz Türkiye'yi etkiler. Nasıl mı? Turistler yaz aylarında Türkiye'ye gelemmez. Bu bölgedeki evlerini bir an önce satmak ister. Gelemedikleri için ülkeye döviz girişi olmaz, alışveriş yapılmaz. Türkiye'deki esnaf da bundan etkilenir. Fabrikalardan alımlarını düşürür. Alım düşünce, fabrikanın satışları, dolayısıyla da kârı düşmeye başlar. Rusya'daki bu haberin çıkmasının ardından ilerleyen dönemlerde Türkiye'yi etkileyeceğini düşünenler ve bilenler bu hisse senetlerini anında satışa çıkarır. Aynı düşüncede olan birçok insan panik yapar, hisse senetlerini satışa çıkarır ve arz fazlasından dolayı borsa düşer. Yani siyasi, ekonomik ya da finansal bir kriz borsayı derinden etkileyebilir.

Ülke geçmişindeki bu tür haberler borsanın durumunda etkili olabilir. Örneğin, geçmişte ekonomik bir kriz yaşandığında hükümet bunu iyi yönetebilmişse

“ Borsada spekülasyon hareketleri de olabilir. Borsaya yeni giren yatırımcılar analizleri ve teknikleri bilmedikleri için daha çok İnternet sitelerinden ya da başkalarının söylemlerinden yola çıkarak alım yapıyor. ”

halk bundan sonra gelen haberlerde de hükümete güvenir. Eğer ekonomik olarak kırılganlığınız azalıyorsa, Merkez Bankasının kasası dövizle doluyorsa, Merkez Bankasına olan güven artıyorsa, borsa bundan etkilenir. Piyasadaki bir kriz durumunda Merkez Bankasının bunu kolaylıkla ortadan kaldırayabileceği düşünülür ve çok fazla düşüş göstermez. Aksi durumda ise borsada hisse senetlerini hızlı bir şekilde satışa çıkarır ve borsada düşüş yaşanır.

Anadolu Üniversitesi sektör liderlerini ağırladı

Anadolu Üniversitesi Kariyer Kulübü tarafından 7'ncisi düzenlenen "Sektör Buluşmaları" etkinliği, Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Bale Salonu'nda gerçekleşti. Anadolu Üniversitesi, etkinliğin ilk gününde AvivaSA Emeklilik ve Hayat Şirketi Genel Müdür Yardımcısı Murat Bayburtluoğlu'nu, Sarar Protokol Müdürü Alaattin Çoban'ı, Lemana Kültür CEO'su Kemal Şentürk'ü, Nestle Professional Satış Müdürü Mehmet Yılmaz'ı ve Müzisyen Bedük'ü ağırlarken ikinci gününde Markafoni İnsan Kaynakları Direktörü Seda Kızıltan, Philip Morris Sabancı Bölge Müdürü Serkan Sözen ile İnsan Kaynakları/Yönetim ve Organizasyonel Ge-

lişim Yönetiminden Belin Eskinazi, Pfizer Ankara Bölge Müdürleri Gökşin Öztekin ve Lokman Şahin, Win Bilgi İletişim Hizmetleri A. Ş. İnsan Kaynakları Yöneticisi Erman Çetin ile Rixos Otel Eskişehir Genel Müdürü Özer Diler'i konuk etti.

Açılış konuşmasını yapan Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kulüpleri Koordinatörü Öğr. Dr. Ömer Kaçmaz, "Mezun olduğunuzda, karşınızdaki insanın size iş verebilmesi için sizdeki parlıtyı, diğerlerinden farklı olduğunuzu görmesi gerekiyor. Bu etkinliğe katılarak diğerlerinden birkaç adım öne geçtiniz. Bu imkânı sağladığı için hocalarımıza ve Kariyer Kulübüne teşekkür ediyorum." dedi. Kariyer Kulübü Danışmanı Doç. Dr.

Deniz Kağncıoğlu ise insanın karakterinin oluştuğu en önemli evrelerden birinin üniversite dönemi olduğunu söyleyerek etkinliğe emek veren herkese teşekkürlerini sundu.

Doç. Dr. Deniz Kağncıoğlu konuşmasını şöyle sürdürdü: "Meslek seçimi, kişilerin hayatlarında aldığı en önemli kararlardan biridir. Kişisel kariyer planlamasını öğrencilik döneminde yaparsanız, bu tarz etkinliklerin katkısıyla kendi kariyer haritanızı oluşturabilirsiniz. Hedeflerinizin ne olduğunu bilin. Kendinizi keşfedin. Neyi başkalarından daha iyi yapıyorsa, ön plana çıkarın."

Farklı sektörlerden, alanında uzman kişileri ağırlayan Kariyer Kulübünün Yönetim Kurulu

Başkanı Eren Kavak, "Sektör Buluşmaları'15 etkinliğine gelmeniz, geleceğinizi şimdiden planlamak istediğiniz bir göstergesidir. Biz de bu bağlamda kişisel gelişiminize ve iş yaşamınıza katkı sağlamak amacıyla birçok etkinlik düzenlemekteyiz. Unutmayın; gelecek, bugünden onun için hazırlananlara aittir." dedi.

Sektör liderleri, etkinlik sonunda öğrencilerin sorularını yanıtladı. **Haber:** Işık AKDOĞAN - Erdem ÖZTÜRK - Esen ÖZAY - İrem ENGİN

DÜNYA TARİHİNİN UNUTULMAZ RAKETLERİ

Mehmet Ekrem CEYLAN

Dünya üzerinde bazı insanlar vardır ki yaptıkları işleri herke- se sevdirmeyi başarırlar. Mara- dona futbolu, Semih Saygıner bilardoyu büyük kitlelere aş- lamıştır. Yaptıkları işte uzman- laşmış bu sporcuları izlemek, insanları hem memnun eder hem de spor yapma anlamında teşvik edicidir. Dünya üzerinde en çok hatırlanan, tenis deyin- ce akla gelen 10 erkek tenisçiyi inceledik.

Boris Becker:

1967 doğumlu Alman tenisçi, özel hayatıyla her daim popüler bir magazin yüzü olmuştur. Özel- likle yaptığı evlilik, onu uzun süre gündemde tutmuştur. 1993 yılın- da siyahı olan aktris ve tasarımcı Barbara Feltus ile yaptığı evlilik, Almanya'da şaşkınlık yaratmış; ülkedeki nazilerin Becker'e tep- ki göstermesine neden olmuştur. Boris Becker, tenisi bıraktıktan sonra uzun süre poker oyunculuğu yapmış, daha sonra ise BBC için Wimbledon Tenis Turnuvası'nda yorumculuk yapmıştır.

Kariyerinde tam 6 tane Grand Slam şampiyonluğu vardır. Bir kez Olimpiyat Oyunları altın madal- yası kazanmıştır. Onun alamet-i farikası, Wimbledon'ı 17 yaşında kazanarak bu turnuvanın hâlâ kayıtlardaki en genç kazananı olma- sıdır. Beş büyük salon turnuvası şampiyonluğu kazanmıştır. Ayrıca 5 kez de ATP World Tour Masters 1000 serisi ve 8 kez Grand Prix Tenis Championship serisi şampi- yonluğu bulunur. Şu an da Novak Djokovic'in koçluğunu yapmaktadı- r.

Novak Djokovic:

1987 doğumlu Sırp raket, list- edeki tenisçiler arasında en genç isim konumunda. 2012 yılında dünya sıralamasında zirveye yük- selen genç tenisçi, spor dünyasının günümüzdeki en popüler isimleri arasında yer almaktadır. Djokovic, Grand Slam kazanan ilk Sırp ola- rak ülkesinde bir halk kahramanı olarak kabul edilir. Tenis dışında futbola olan ilgisiyle de bilinen Djokovic, ülkesinin en köklü takımlarından olan Kızılyıldız'ın sıkı bir taraftarıdır.

Djokovic'in ön plana çıkan özellikleri, bitmeyen enerjisi, inat- çı oyun tarzı ve çift el backhand vuruşlarıdır. Yüksek konsantras- yonu ve pes etmeyen oyun yapısı

sayesinde ilk seti kaybettiği birçok maçı çevirmesiyle bilinir. 2015 Avustralya Açık'ta rakiplerinin ta- mamını devirmesinin ardından kazandığı grand slam sayısını 7'ye çıkardı. Nadal'ın hâkimiyetinde olan Fransa Açık, şampiyonluk ipi- ni göğüsleyemediği tek büyük tur- nuva. Şu anda en büyük rakibi ola- rak görülen Rafael Nadal ile 2011 yılında oynadığı 6 maçın tamamını kazanarak önemli bir başarı elde etmiştir. Karşılaştıkları grand slam finallerinde ise Nadal 4, Novak 3 kez kazanmıştır. Yaşının genç oluşu ve aktif tenis yaşamının sürececek ol- ması onun tenis tarihindeki yerini ciddi anlamda değiştirebilir.

Jimmy Connors:

1952 doğumlu Amerikalının tenise başlama hikâyesi neredeyse doğuştan gelir. Tenisi annesinden öğrendiği söylenir ve daha 8 yaşın- dayken ABD Yıldızlar Şampiyona- sı'na katılır. 1972'de California Üniversitesi tenis takımına girer. 1974 yılında dört büyük turnuva- dan(Grand Slam) üçünü (ABD, Avustralya ve Wimbledon) kazan- mış ancak Fransa Açık Tenis Tur- nuvasına alınmadığı için Profes- yonel Tenis Oyuncuları Birliğine (ATP) şikâyette bulunmuştur. Bir yıl sonra Arthur Ashe'ye yenilince davadan vazgeçmiştir.

ABD Tek Erkekler'de dört kez şampiyonluğu, beş salon turnu- vası şampiyonluğu, Wimbledon ve ABD Çiftler şampiyonluğu ve 1982 Wimbledon Tek Erkekler şampiyonluğu vardır. Tüm za- manların tek erkeklerde en çok şampiyon olan oyuncusudur. Çift erkeklerde de 2 kere grand slam kazanarak büyükler ligine girme- yi başarmıştır. Dünya birinciliğini tam 160 hafta korumuş ve kariyeri boyunca toplam 268 hafta birinci sırada yer almıştır.

Ivan Lendl: 1960 doğumlu Çek raket, ünlü bir tenisçi ailenin öğ-

ludur. Annesi Olga ülke çapında 2. sıraya yükselmiş bir tenisçidir. Lendl 1981'den itibaren ABD'de yaşamaya başlar. Yeşil kart sahi- bi olmak için yaptığı başvuru, 1987'de sonuçlanır ve kartı elde eder. Sonrasında ise ABD vatan- daşı olup olimpiyatlarda ABD'yi temsil etmek ister. Zamanın Çe- koslovakya yönetimi ise Lendl'in ABD vatandaşlığına geçmesi için feragat çıkarmaz ve Lendl 5 yıllık yasal süreyi beklemek zorunda ka- lır. Ancak 7 Temmuz 1992'de ABD vatandaşlığına geçebilir.

8 grand slam kazansa da hiç Wimbledon zaferi yaşamamış. 270 hafta boyunca dünya sıralama- sında birinci olarak daha önce Jim- my Connors'a ait olan rekoru ele geçirmiştir. Ayrıca 19 grand slam finali ve üst üste 11 yıl boyunca en az bir grand slam turnuvasında fi- nal oynama rekorlarına da sahiptir. En çok turnuva ve maç kazanan 2. tenisçi konumundadır, 1071 maç ve 94 turnuva kazanmıştır.

Andre Agassi:

1970, ABD doğumlu tenisçi- nin annesi İngiliz asıllı babası İran Ermenisi-Süryani asıllıdır. Tenis tarihinde o da erken yaşta büyük başarılar elde ettiği için wonder- kid (harika çocuk) diye tabir edi- len isimler arasında yer alır. Agassi, dünya sıralamasının zirvesindey- ken 1997'de geçirdiği sakatlıkla bir anda 141 numaraya kadar düşmüş ama 1999'da unutulmaz bir geri dönüş yaparak iki grand slam turnuvasında şampiyon olmuştur.

Agassi, 1990 yılında iki grand slam finali oynamış, 1992'de Wimbledon'ı kazanarak ilk büyük zaferini elde etmiştir. 1995 yılında 11 ATP finalinin 7'sini kazanmış- tır. 1999 yılındaki 2 grand slam şampiyonluğuyla 4 grand slam kazanmayı başarmış, dünyadaki 7 tenisçiden biridir.

Rod Laver:

1938 doğumlu Avustralyalı tenisçi tabiri caizse eski topraklardan. En iyi 10 tenisçi arasında gösterilme nedeni 1 yılda 4 grand slam turnuvası kazanması ve bunu iki kere yapmayı başaran tek tenisçi olmasıdır. Laver, 4 Wimbledon, 3 Avustralya Açık, 2 Amerika Açık ve 2 Fransa Açık turnuvası şampiyonluğunu kazanmıştır.

Bjorn Borg:

İsveçli oyuncu 1956 doğumludur. Farklı grand slamler kazanmasa da onu efsane yapan 5 kez üst üste Wimbledon, 4 kez üst üste Fransa Açık kazanmış olmasıdır. Bu başarıları 26 yaşına kadar elde etmiştir. Daha sadece 26 yaşındayken tenisi bırakması şaşırtıcı olduğu kadar travmatik de bir olaydır. Kariyerindeki 11 grand slam şampiyonluğunun 5'i Wimbledon, 6'sı Fransa Açık'tır.

Rafael Nadal: 1986 doğumlu İspanyol oyuncu, genç yaşlarda çok başarılı işlere imza atmış raketlerdendir. Tenise 4 yaşında amcası Toni Nadal sayesinde başlamıştır ve koçluğunu hâla amcası Toni yapmaktadır. Nadal'ın en çok bilinen özelliklerinden birisi toprak korttaki başarısıdır: "Toprağın kralı" olarak anılan Nadal'ın toprak kort üzerinde 2007 yılında Federer tarafından sonlandırılan 81 maçlık tarihi bir yenilmezlik serisi vardır. Tenis haricinde de sıkı bir Real Madrid taraftarı olmasıyla da bilinir.

Rafael Nadal'ın kariyer verilerinde en öne çıkabilecek özellik

Pete Sampras

Roger Federer

Rafael Nadal

tabii ki de 14 grand slam şampiyonluğunun 9'unun Fransa Açık olmasıdır. Diğer grand slam şampiyonluklarının 2'si Wimbledon, 2'si Amerika Açık ve 1 tanesi de Avustralya Açık'tır. Nadal, 9 kez Fransa Açık kazanarak tenis tarihinde bir grand slami 9 kez kazanan ilk tenisçi olarak adını tarihe yazdırmıştır. Ayrıca 2005'ten bu yana, her yıl en az bir tane grand slam kazanma başarısı da göstermiştir. Bunların yanında Nadal, bir sezonda toprak çim ve sert zeminde grand slam kazanan tek erkek tenisçidir.

Pete Sampras: 1971 doğumlu ABD vatandaşı olan Sampras'ın annesi Yunan göçmeni, babasıysa

yarı İtalyan yarı Yunan'dır. Pete ise ABD başkenti Washington'da doğar ve tenise de burada başlar. Çocukken bulduğu bir tenis raketiyle evinin garaj kapısı ile karşı karşıya oynamaya başlar. Ebeveynleri yeteneğini ve tenise olan yatkınlığını fark eder ve onu profesyonel tenis oynamaya teşvik eder. 16 yaşında profesyonel olan Sampras, birkaç yıl sonra kendini zirvede bulur. Federer kortlara çıkana kadar Pete Sampras tüm otoriteler tarafından tüm zamanların en iyisi kabul edilir.

Sampras 14 kez grand slam şampiyonu olmuştur. Bunlar 2 kez Avustralya Açık, 7 kez Wimbledon, 5 kez Amerika Açık'tır. Ayrıca

1993-1998 yıllarında ATP'de yılın oyuncusu seçilmiştir.

Roger Federer: 1981 doğumlu İsviçreli raket, birçok tenis otoritesi, spor yorumcusu ve emekli tenis oyuncuları tarafından dünyanın gelmiş geçmiş en iyi tenis oyuncusu (Greatest of All Time= G.O.A.T.) olarak kabul edilir. Başarılarını son 14 yılda elde eden raket, hâlen aktif tenis yaşamına devam etmektedir. Ona yetişen nesiller olarak şanslı olduğumuzu belirtmekte yarar var. Federer, tenis oynamaya 6 yaşında başlar ve 12 yaşına kadar hem tenis hem futbol oynayarak iyi bir altyapı alır. 9 yaşında grup eğitimleri alır ve koç gözetimi altında tutulur.

12 yaşında da futbolu bırakıp yalnızca tenise yönelmeye karar verir ve sadece iki yıl sonra ulusal şampiyon olur. Bu kadar büyük başarı kuşkusuz küçük yaşlardan itibaren çok çalışmanın ve karşı konulamaz bir yeteneğin ürünüdür.

Federer'in kariyerinde tam 24 grand slam finali var, bu tüm zamanların final oynama rekoru. 17 grand slam finalinden de şampiyon olarak çıkmıştır, daha önce bu seviyeye çıkan başka bir oyuncu yoktur. 9 Temmuz 2012 tarihinde ATP Dünya sıralamasının zirvesine ilk kez çıkmıştır ve birinci sırada daha önce art arda 237 hafta ve toplamda 302 hafta kalarak bu anlamdaki rekorun sahibi olmuştur. Federer'in bütün başarılarını yazmak, ancak tek başına bir ansiklopediyi doldurmaktan mümkün olup hâla devam etmektedir.

Federer'in profesyonellik öncesi idolleri Pete Sampras ve şu anki koçu olan Stefan Edberg'dir. Federer'in en önemli özelliklerinden birisi zorlu vuruşları çok kolay yapılabilir gibi göstermesidir. Bu özelliğinden dolayı olsa gerek, Federer'in oyunu, onu seven sevmeyen tüm tenis severlere çok estetik gelmiştir. Federer'in İnternet oyunları ile belirlenen taraftar ödülünü "Fan's Favorite, ATPWorldTour.com" ödülünü, 2003'ten bu yana aralıksız 12 defa kazanması da ne kadar sevildiğinin başka bir göstergesidir.

KAYNAKÇA:

www.sportstudios.com
www.rcitix.com
www.listemite.com
http://news.nike.com/
http://www.miamiopen.com/en/news-and-media/news/the-2015-miami-open-once-again-highlights-the-best-of-miami

Anadolu Üniversitesi futbol ligleri tüm hızıyla devam ediyor

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig ve 2. Lig maçları, Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda 23 Mart Pazartesi-2 Nisan Perşembe günleri arasında oynanan 8 karşılaşmayla devam etti. Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig'inde 23 Mart Pazartesi günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) ve Porsuk Meslek Yüksekokulu (POMYO) karşı karşıya geldi. Tempolu bir oyunun oynandığı karşılaşmada, İİBF ilk yarıda 1-0 geriye düşse de maçtan 4-1'lik skorla galip gelmeyi başardı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 24 Mart Salı günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda İletişim Bilimleri Fakültesi (İBF) ile Yunus Emre Meslek Yüksekokulu (YEMYO) arasında oynanan mücadelede YEMYO, maçın büyük bir bölümünü 10 kişi oynamak zorunda kalan rakibini 5-0 yendi.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 25 Mart Çarşamba günü Eskişehir Meslek Yüksekokulu (EMYO) ve Sağlık Bilimleri Fakültesi karşı karşıya geldiği maçta ilk yarıda rakibine üstünlük sağlayan taraf, EMYO oldu. İlk 45 dakikayı 2-1 önde tamamlayan EMYO, ikinci yarıda da oyun hâkimiyetini yitirmeyerek maçı 4-0 kazandı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig'inde 26 Mart Perşembe günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda Eğitim Fakültesi ve Edebiyat Fakültesi arasında oynanan karşıla-

manın ilk yarısını Eğitim Fakültesi 1-0 önde noktaladı. İkinci yarının ilk yirmi dakikasında Edebiyat Fakültesi oyunu dengeleyip tehlikeli ataklar yakalasa da skoru değiştiremedi. Maçın son yarım saatlik diliminde oyuna tekrar ağırlığını koyan Eğitim Fakültesi, art arda attığı iki golle maçı 3-0 kazandı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 27 Mart Cuma günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda oynanan haftanın son müsabakasında Güzel Sanatlar Fakültesi ile Ulaştırma Meslek Yüksekokulu karşılaştı. Ulaştırma Meslek Yüksekokulu ilk yarıyı 3-1 önde kapatırken ikinci yarıda da üstünlüğünü korudu ve maçı 5-1 önde bitirdi.

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig'inde 30 Mart Pazartesi günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda Fen Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) arasında oynanan karşılaşmada oyunu baştan sona üstün götüren İİBF, 90 dakikayı 5-2 önde bitirdi. Bu sonuçla İİBF puanını 9'a çıkarırken Fen Fakültesi 4 puanda kaldı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 7 Nisan Salı günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda oynanan müsabakada Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile Engelliler Entegre Yüksekokulu ile karşılaştı. Disiplinli bir oyunla rakibine üstünlük sağlayan Engelliler Entegre Yüksekokulu maçı 4-1 kazandı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 1.

Lig'inde 2 Nisan Perşembe günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda Mühendislik Fakültesi ve Açıköğretim Fakültesi (AÖF) arasında oynanan kritik mücadele 1-1 berabere sonuçlandı. Bu sonuçla AÖF, 10 puanla ikinci sırada kalırken düşme hattından uzaklaşmak isteyen Mühendislik Fakültesi puanını 5'e çıkararak rahatladı. Bitime iki hafta kala Eğitim Fakültesi 12 puanla 1. Lig'de liderlik koltuğunda yer alırken 2. Lig'de Yunus Emre Meslek Yüksekokulu, Eczacılık Fakültesi ve İletişim Bilimleri Fakültesi 6'şar puanla 1. sırayı paylaşıyor.

